DEBRECZEN

Keletmagyarországi Napló — XVII. évfolyam 237. szám — 1940 október 17 csütörtök — Ára: 12 fillér

A világtörténelem legnagyobb bombázása

Német bombák esőként zuhogtak Londonra

Elsimultnak tekinthető a magyar-román válság, a német csapatok jelenléte Romániában sietteti a megoldást, irják a svájci lapok

Anglia megszakitotta Romániával a kereskedelmi kapcsolatokat

A német légierő lényegesen fokozta támadásait Anglia, főleg London ellen. Mint az amerikai **Associates Press Londonból jelenti, a bombák esőként zuhogtak az angol fővárosra,** valamint Liverpoolra s a középangliai ipari városokra. **Ez volt a világtörténelem legnagyobb bombázása.** Ugy látszott, hogy a német motorok zúgása és a bombák robbanása nem akar végetérni. Összesen **56 londoni városrészben** okoztak a bombázások többé-kevésbé jelentékeny károkat. Sok középület a föld színével vált egyenlővé.

A londoni reggeli lapok is ilyen címeket adnak beszámolóiknak: **„A háború legborzalmasabb éjszakája"; „London bombázása súlyosabb mint valaha."**

A London ellen irányuló keddi bombatámadásokkal kapcsolatban az „Associated Press" továbbá úgy tudja, hogy Bevin angol munkaügyi miniszter „majdnem" német bombának esett áldozatul. Egy bomba közvetlenül a munkaügyi miniszter háza mellett ért földet és azt könnyen megrongálta.

A Német Távirati Iroda a következő helyzetképet adja:

„London egyetlen hatalmas lángtenger. A német repülők 80-100 km távolságból figyelik meg a tüzeket, a Viktória dokktól északra öt, különösen nagykiterjedésű tűzfészket állapíthattak meg. Ezek a legfontosabb raktárépületeket semmisítették meg. A rombolásoknak London élelmezése szempontjából nagy jelentőségük van, mivel az itteni élelmiszerraktárakban számos kész leteket halmoztak fel. A város középső részében és a Themse kanyar északkeleti sarkában is hatalmas tüzek ütöttek ki. Ezek eloltása a londoni tüzoltó alakulatok önfeláldozása mellett is rendkívüli nehézségeket okoznak."

A SVÁJCI SAJTÓ A MAGYAR—ROMÁN VISZÁLY ELSIMULÁSÁRÓL

A Neue Züricher Zeitung és a baseli Nationalzeitung budapesti tudósítói részletesen ismertetik a román jegyzékre válaszként adott magyar emlékiratot.

A baseli Nationalzeitung tudósítója megállapítja, hogy a Magyarország és Románia közötti viszály a német csapatoknak Romániába érkezése következtében elsimulóban van.

A Basler Zeitung jelentése szerint elsimultnak tekintik a magyar-román válságot A tengelyhatalmak nem sajnálnak majd semmiféle fáradságot, hogy munkával és jóakarattal megoldják a még függő kérdéseket. A német csapatok jelenléte Romániában csak sietteti a megoldást.

A ROMÁNIAI NÉMET CSAPATOK A KITŰZÖTT CÉLOK ELÉRÉSE UTÁN VISSZATÉRNEK A BIRODALOMBA

A bukaresti lapok a német csapatok romániai tartózkodásával kapcsolatban hangsúlyozzák, hogy a német kiképző alakulatok feladata és romániai jelenlétük tartama eleve pontos és részletes megállapítást nyert és a Románia és Németország által közösen kitűzött célok elérése után visszatérnek a birodalomba.

AZ ANGOL—ROMÁN VISZONY

a teljes szakítás képét mutatja. Már napok óta esedékes, hogy megszakad a két ország között a diplomáciai viszony. Ez még nem következett ugyan be, **de mint a londoni rádió közölte, a brit kormány megszakította a kereskedelmi kapcsolatokat Romániával.**

ROMÁNIAI ANGOL MENEKÜLTEK ISTANBULBAN

Istanbuli Reuter jelentés szerint Romániából most érkezett meg Istanbulba az első, több mint 300 főnyi angol menekült csoport. Az angolok egy román gőzös fedélzetén közel 8 órás késéssel érkeztek meg.

A NÉMET—OROSZ ÉS NÉMET—JUGOSZLÁV VISZONY

A Völkischer Beobchter szerdai száma foglalkozik azokkal az angol erőfeszítésekkel, amelyek mindenáron német-orosz feszültség látszatát kívánják kelteni. A német nemzetiszocialista párt vezető lapja megállapítja, hogy Németország és Oroszország ma ugyanolyan alapokon és feltételek között köthetnének egyeséget, mint ahogy ezt 1939 őszén tették, mert az akkor megkötött szerződés óta semmi sem változott meg, ami alapjaiban érinthetné az akkor újjárendezett szovjetorosz-német viszonyt. Éppen ellenkezőleg, az idő az akkor létrejött megegyezés termékeny és gyümölcsöző voltát bizonyította be. Azok a meggondolások, amelyek 1939-ben a német-orosz megegyezésre vezettek, ma elevenebbek, mint valaha.

A Völkischer Beobachter szerint a német-jugoszláv viszonyra vonatkozó találgatások is minden alapot nélkülöznek. Ez a viszony teljesen normális és nincsenek olyan jelek, amelyekből következtetni lehetne, hogy valamelyik fél is megváltozatását kívánná.

AZ ANGOL KÖVET BORIS CÁRNÁL

Szófiából jelentik, hogy Boris király kedden délután fogadta Bendel szófiai angol követet. A kihallgatást a követ kérte.

A WASHINGTONI ANGOL NAGYKÖVET HAZAREPÜLT

Kennedy londoni amerikai nagykövet a legközelebbi napokban az Egyesült Államokba utazik. Ezt a jelentést azzal a hírrel egyidőben közölték, hogy Lord Lothian washingtoni angol nagykövet kedden repülőgépen Londonba indult.

Lord Lothian a legnagyobb titokban indult Európába a Yankee Clipper vízirepülőgépen. Washingtonban az a vélemény uralkodik, hogy angol felfogás szerint szerint a távolkeleti helyzet nem túlságosan komoly, noha a burmai út megnyitása küszöbön áll. Maga Lord Lothian nem volt hajlandó semmiféle nyilatkozatot adni elutazása előtt.

MIÉRT SZÁLLITJÁK VIDÉKRE A NÉMET GYERMEKEKET

Berlini MTI jelentés szerint rövidesen befejezik a német gyermekek vidékre való elszállítását az ország légitámadásoknak különösen kitett városaiból, mint Berlin, Hamburg. A népet lapok ezzel kapcsolatban hangsúlyozzák, hogy az elszállítás minden egyes esetben a szülők szabad elhatározásából történik és semmiféle kényszerintézkedést nem tettek. A lapok megjegyzik, hogy ez a nagyszabású tevékenység nem az angol bombatámadások veszélyessége miatt történt — miután az az eddigi tapasztalatok alapján ezek a támadások nem tették szükségessé a kiürítést — hanem azért, mert az álomnak a légiriadó következtében történt gyakori megszakítása egészségügyi szempontból végül is káros következménnyel járhat a kisebb gyermekekre.

WILLKIE KERÜLNI AKARJA A HÁBORÚT

Roosevelt ellenjelöltje, Willkie, a köztársasági párt elnökjelöltje, választási beszédében megígérte, hogy megválasztása esetén „minden emberit elkövet, hogy elkerülje a háborút." Majd hozzáfűzte: Én nem fogom veszélybe sodorni gyermekeitek életét háborús eselekmény elkövetésével. Nem avatkoznék bele azokba az ügyekbe, amelyekhez országunknak semmi köze és nem használnék olyan harcias szavakat, amelyek előidézhetik a háborút.

Német hadijelentés

BERLIN, október 16. A véderő főparancsnoksága közli:

Az angol légi haderő, amely nappal nem tud Németországban katonai és hadigazdálkodási célokat támadni, folytatta éjjeli rendszertelen bombatámadásait nem katonai célok s ezzel elsősorban a német polgári lakosság ellen. Kedden Közép- és Nyugat-Németországban újra lakóépületeket és parasztházakat, valamint egy kórházat találtak el. A bombázásnak ismét vannak halottai és sebesültjei a lakosság köréből.

A német légi haderő ezért lényegesen fokozta támadásait fontos dél- és középangliai hadicélok ellen, valamint elsősorban London elleni megtorló támadásait. Könnyű harcirepülőgépekből álló erős kötelékek vadászrajok védelmében már nappal akadálytalanul behatoltak Dél-Angliába és nehéz bombákat dobtak az angol fővárosra.

A támadások az éjjel nehéz harci kötelékek latbavetésével még nagyobb méreteket öltöttek.

Sok nehéz és legnehezebb bomba esett főleg fegyverkezési üzemekre, közlekedési berendezésekre, a lakosság ellátására szolgáló üzemekre, valamint a Themze mindkét partján lévő kikötőberendezésekre. A város belsejében a Themze mindkét oldalán, valamint a Themze-kanyar és Viktória-dokkok között az erős robbanások nyomán keletkezett nagy tűzvészek visszarepülés közben egészen a La Manche-csatorna partjáig voltak láthatók.

Jóllehet az angol vadászok többnyire igyekeztek elkerülni a harcot, vadászkötelékeinknek több esetben sikerült őket harcra kényszeríteni és megverni.

A nap folyamán és az éjjel ezenkívül Dél- és Közép-Angliában különböző nagyságú, köztük legnehezebb bombákat is dobtunk sok ipari berendezésre, olajtartályra, repülőtérre, vasúti és kikötőberendezésre, valamint fegyverkezési és ellátási üzemekre.

A tengeri és légi haderők akadálytalanul folytathatták a brit kikötők és parti vizek elaknásítását. A La Manche-csatorna partján elhelyezett tengerészeti ütegek jól célzott tűzzel visszafordulásra kényszerítettek néhány ellenséges hajót.

Az ellenfél a keddi légi harcokban 32

Aszmann
Saját tervezésü pulloverek

vadászrepülőgépet vesztett. Öt további repülőgépet a légvédelmi tüzérség, egyet pedig a tengerészeti tüzérség lőtt le, úgyhogy az ellenség tegnap összesen 38 repülőgépet vesztett.

Hét saját repülőgépünk nem tert vissza útjáról.

Egy tengeralattjáró öt felfegyverzett ellenséges kereskedelmi hajót süllyesztett el 31.000 tonna ürtartalommal, többi között egy nagy tartályhajót. Egy másik tengeralattjáró elsüllyesztett egy 5800 tonnás gőzöst, amivel a tengeralattjáró mostani vállalkozása során összesen 31.545 bruttóregisztertonnányi hajóteret süllyesztett el. (MTI.)

„Tűzokádó hegyek, 400 méteres lángsugarak"

Berlin, okt. 16. (Német TI.) Német felderítő repülőgépek, amelyek szerdán délelőtt útban voltak, a London ellen intézett éjszakai támadások hatását megfigyelték és egyre súlyosabb tüzeket jelentenek. A most támadt tüzek számát 30—40-re becsülik. A házak rengetegeiből mindenfelé kékes lángok csapódnak fel a magasba s a legfontosabb ipari vidékeken lobogó lánggal égnek a gyárak. A felrobbantott gáztartályokból mintegy 400 méter magas lángsugár csapódott a magasba. A gépek vezetője a városnak e részén megfigyelte, hogy több ház csupa tűzokádó hegyeket alkot. A német kötelékek azt hiszik, hogy az anyagi kár a legutóbbi 48 óra alatt valósággal felmérhetetlenné fokozódott. (MTI)

Repülőbombák felrobbantottak egy vonatot

A halottak és sebesültek száma háromszáz.

Berlin, okt. 16. (Német TI.) A német repülők a szerda délelőtti támadások során eljutottak Anglia középső területe fölé és egy nagy repülőteret megtámadtak, a Liverpooltól délre eső nyugati tengerparton. A német bombázók néhány bombával telibe találtak 3 gépszínt és egy kazánházat, amely a levegőbe repült, egy másik gépszín kigyulladt. A színek álló több Bristol Blenheim gépet gépfegyvertűzzel rostává lőttek. A német repülők hazafelé érkezésük közben egy vasútvonal fölé jutottak, amelyen nyugati irányban egy vonat haladt. Néhány gép merész zuhanó repüléssel megtámadta a vontatót. A mozdony két telitalálat következtében felrobbant. A mozdony s az első hat kocsi a meredek domboldalról a mélybe zuhant. A többi kocsit az összeütközés ereje egymásba nyomta. A sebesültek és halottak számát több mint 300-ra becsülik. (MTI.)

Angol jelentés

London, október 16. (Reuter iroda) A Reuter Iroda közlése szerint a német légi haderőnek a szerdára virradó éjjel végrehajtott támadásait bombateherrel megrakott vadászrepülőgépek hirtelen megjelenése nyitotta meg. Azután egyideig nyugalom állt be, majd ismét nagyszámú repülőgép repült el London felett. Egy szakértő az egyik londoni ház tetejéről figyelte a támadást és a következőkben számol be tapasztalatairól:

Ez a támadás a legnagyobb éjszakai tömegtámadás volt, amelyről valaha is halottam. A légvédelmi tüzérség tüzelése közben néhány igen nagyméretű és kis bomba több épületet döntött romba és egy háztetőn átdobott egy gépkocsit. Egy másik helyen egy nagy bomba eltalált egy nagy épületet és lerombolta a felsőemeletet. Attól tartanak, hogy egy óvóhelyül szolgáló londoni iskolában többen életüket vesztették. Egy kétemeletes épület csaknem teljesen romokban hever. (MTI.)

Olasz búvárhajó elsüllyesztett egy angol tengeralattjárót

VALAHOL OLASZORSZÁGBAN, okt. 16. Az elmúlt éjszaka a Toti olasz tengeralattjáró a Földközi-tenger középső részén a Perseus-osztályhoz tartozó angol tengeralattjárót vett észre és elszántan ágyútűz alá vette. Igen csekély távolságból vívott heves harc következett, amelynek során az olasz tengeralattjáró ágyúval és gépfegyverekkel lőtte az ellenséget, majd gyors mozdulatok segítségével kedvező helyzetből megtorpedózta. Az ellenséges egység telitalálat következtében elsüllyedt. Az olasz tengeralattjáró emberéletben nem szenvedett veszteséget és csupán jelentéktelen sérülések érték fedélzeti felszerelését.

A Perseus-osztályhoz tartozó Oceanique-típusú ellenséges tengeralattjárók vízkiszorítása a felszínen 1500, alámerült állapotban 2000 tonna; fegyverzetük nyolc orpedóvető, egy 102 milliméteres ágyú és két gépfegyver.

Az olasz hadijelentés egyébként eredményes légi harcokról számol be, melyek Kelet-Afrikában zajlottak le.

Angol csapatszállítás Gibraltárba

Algeciras, okt. 16. (Német TI.) Gibraltár kikötőjében két hatalmas angol csapatszállítóhajó vetett horgonyt, amelyek katonai megerősítéseket hoztak. A megerősítés gépesített oszlopokból, sok páncélgépkocsiból és tehergépkocsiból áll. Még nem tudják, vajjon a csapatok Gibraltárban maradnak-e, vagy más pontokra küldik el. (MTI.)

Az egyiptomi helyzet

Róma, október 16. (MTI) **A Giornale d' Italia hasábjain Gayda az egyiptomi helyzettel foglalkozva hangsúlyozza, hogy az olasz hadműveletek rendszeresen folynak. Az angolok Egyiptomban védelmi vonalak egész sorát létesítették, a líbiai határtól egészen a Nilus deltájáig és most ezt a területet egész jelentős gyarmati és gépesített csapatokkal védik. Az olasz hadműveletek a sivatag vízben rendkívül szegény területén folynak. A fővonalakon kívül az angolok gépesített osztagokat küldtek ki az egyes belső oázisokba, és ezeknek fokozatos előzése most folyik. Az olasz csapatok egyébként már Sidi Baraninál jóval beljebb nyomultak előre és a gyorscsapatok a várostól már több, mint 30 km-re keletre állanak. Az egyiptomi hadműveletek már a birodalom szívét fenyegetik és így érthető, hogy az angolok ezt a területet erősen védik. Az utóbbi napok során állandóan csapatmegerősítések érkeztek Egyiptomba. Most is útban van Angliából 12 ezer főnyi gyarmati hadosztály, amely az afrikai szárazföld megkerülésével hajózik Egyiptom felé. Az egyiptomi hadműveletek tehát keményeknek és bonyolultaknak igérkezik. Olaszország azonban módszeresen, de egyben ellenállhatatlanul fogja megoldani a reá váró súlyos feladatokat.**

APOLLO
FILMSZÍNHÁZ
Telefon: 25-09
Ma utoljára!
A történelmi Erdély kultúrfilm.
TRISTAN BERNARD színmüve filmváltozatban.
Az olasz filmgyártás megrázó erejü drámája.
Főszereplők: Emma Grammatica, Evi Maltagliati
Egy nő miatt
Legujabb Magyar- és Fox Világhíradók!

Magyar leventék fényes sikerü bemutatója Rómában

Róma, október 16. **A magyar leventék szerdán délután fényes sikerű bemutatót rendeztek a Mussolini Fórumon. A sportpályán fehér márvány lelátóiról és páholyaiból tízezer főnyi tömeg nézte végig a bemutatót. A díszpáholyban Capoferi a fascista párt főtitkárhelyettese, Nasi vezérkari ezredes, az olasz ifjúsági szervezet vezérkari főnöke, Bodini h. vezérkari főnök, a fascista párt több magasrangú személyisége és az olasz külügy minisztérium magasrangú tisztviselője foglaltak helyet. Magyar részről jelen volt báró Villáni Frigyes quirináli magyar követ, báró Apor Gábor szentszéki magyar követ, vitéz Szabó László vk. ezredes, katonai attasé, a két követség tagjai és a magyar kolónia. Jelen volt von Mackensen német nagykövet, továbbá a japán nagykövet a bolgár és japán katonai attasé, valamint a német, bolgár és japán követségek több tagja.**

A magyar leventék délután 4 órakor zászlóval és zenekarral az élükön vonultak a Stadionba. Megérkezésüket zúgó taps fogadta. A leventék egyrésze tornász formaruhát, másrésze pedig színes magyar népviseletet viselt. A bemutatást talajtorna mutatványok vezették be, majd a leventék 40 tagú csoportja eljárta a fokos-táncot. A tökéletes pontossággal végzett gyakorlatokat és igazi lendülettel járt táncot a közönség hatalmas tapssal fogadta. Ezután a szertorna következett nyujtón és korláton, amelyen ugyancsak nagy sikert arattak. Végül talajtorna gyakorlatokat mutattak be hatalmas tetszés mellett. A tornát a magyar népviseletbe öltözött leventék kanásztánca követte, amelynek tréfás és lendületes mozdulataival a leventék igen nagy sikert arattak. A bemutató befejezése után a leventék egy csoportba sorakozva, üdvözölték a közönséget. Elénekelték az Erdélyi indulót, a Horthy Miklós nótát és néhány magyar népdalt, amelyeket a közönség gyönyörködve hallgatott végig. Befejezésül a Giovinezzat énekelték el. Ezután egyemberként siettek előre a díszpáholy elé, ahol háromszoros huj, huj, hajrát kiáltottak.

A közönség valóságos tapsorkánnal fogadta a magyar ifjak szereplését, akik végül díszlépésben vonultak el a közönség előtt. A magyar leventék óriási sikerű bemutatója után a bolgár ifjak léptek el díszlépésükkel, szintén nagy sikert arattak, majd több olasz és bolgár indulót énekeltek a közönség nagy tetszésére. (MTI)

A szerda délután a Forum Mussolinin rendezett sportbemutató után báró Villani Frigyes quirinali magyar követ és felesége fogadást rendezett a magyar leventék vezetői, a leventék, valamint az olasz ifjúsági szervezet vezetői számára. A magyar leventék, akik olaszországi tartózkodásuk során valósággal kedvencei lettek Róma közönségének, miután az eddigi műsorukat szerda délutáni pompás szereplésükkel megkoronázták, szerdán este hagyják el az olasz fővárost. Útjukat Velencében megszakítják és pénteken érkeznek Budapestre.

XII. Pius pápa magyarul üdvözölte a leventéket

RÓMA, október 16. (MTI.) XII. Pius pápa szerdán délelőtt kihallgatáson fogadta a Rómában tartózkodó 170 magyar leventét. A leventék reggel 8 órakor a Szent Péter templomban szentmisén vettek részt. A mise alatt a leventezenekar egyházi énekeket játszott. A leventék a szentmise után felsorakoztak és vitéz Loósy Alajos alezredes vezetésével a Vatikánba vonultak. A leventék a menet élén SzűzMáriás lobogót vittek s így érkeztek a hatalmas benedictiós terembe, ahol az általános kihallgatások folynak. Itt a pápai trónszéktől jobbra sorakoztak fel. Amikor a Szentatya megjelent a terem bejáratánál, a leventék rázendítettek a pápai Himnuszra. A pápa, miután olasznyelvű beszédet intézett a kihallgatáson megjelentekhez, a magyar leventecsoport felé fordulva magyar nyelven ezeket mondotta: Isten hozott benneteket drága jó magyar gyermekeim. Isten áldja meg a magyar leventéket. Éljen Szent István országa, éljen Mária országa, dicsértessék a Jézus Krisztus. A pápa végül a magyar leventeköszöntést mondta: Szebb jövőt! Mire a leventék zúgó Adjon Istennel válaszoltak.

Vitéz Loósy Alajos alezredes járult ezután a Szentatya elé, aki szívélyes szavakkal szólott hozzá és örömét fejezte ki a magyar leventék látogatása felett és atyai áldását adta rájuk, valamint hozzátartozóikra. A leventék ezután a Szent Péter Bazilikában gyónáshoz és áldozáshoz járultak.

A felsőház erdélyrészi tagjai

BUDAPEST, október 16. A Kormányzó a miniszterelnöknek a miniszterium nevében tett előterjesztést az országgyűlés felsőházáról szóló 1926. évi XII. tc. 23. §-a alapján Szabó István róm. kat. nagyprépostot, Sulyok Istvánt, a királyhágómelléki ref. egyház püspökét, dr Molitorisz Pált, a szász ágostai hitvallású evangélikus egyház főesperesét, gróf Bánffy Miklós belső titkos tanácsos, cs. és kir. kamarást, gróf Béldy Kálmán zsibói földbirtokost, Rácz Mihály kolozsvári iparost, Szabó János nagyváradi építőipari munkást és Bíró István olasztelki földművest a felsőház tagjává életfogytiglan kinevezte.

A gazdavédettséget meghosszabbítják egy esztendővel

A gazdavédettség hatálya lejár 1941 október 31-én. A kormánykörök a gazdák kérésére most azzal a gondolattal foglalkoznak, hogy a védettség hatályát egy esztendővel meghosszabbítják. A védettség mai rendszerén kisebb módosításokat rendelnek el. A rendelet a napokban megjelenik.

— **A román postahivatalok a magyar** posta által kiadott tízfilléres Kelet visszatért felíratú postabélyegekkel bérmentesített küldeményeket nem kézbesítik, hanem visszaküldik. A postavezérigazgatóság felhívja a magyar feladók figyelmét arra, hogy saját érdekeik megóvása céljából a Romániába szóló küldeményeik bérmentesítésére ezt ne használják.

Vígszínház mozgó
A legnagyobb magyar filmsiker!
A szivet-lelket gyönyörködtető, felejthetetlen filmalkotás:
Kelet felé . . .
Erdély visszacsatolása!

Hóman kultuszminiszter beszéde után a Felsőház elfogadta az egyetemi javaslatot

A felsőház tegnap tárgyalta az egyetemi törvényjavaslatot. **Meskó** Zoltán orvostábornok volt az első felszólaló. Hangoztatta, hogy Szeged város régi szellemében adja át a kolozsvári Ferenc József Tudományegyetemet. A felállítandó szegedi egyetemnél alkalmazni lehetett volna azt a különleges elbánást, hogy mind a négy fakultást meghagyják. A továbbiakban az orvoshiányról beszélt. **Megállapította, hogy a visszatért erdélyi területen alig van kétszáz magyar orvos.** Lehetetlennek tartja azt az állapotot, hogy tízévi egyetemi tanulmány után havi nyolcvan pengő fizetést adjanak az orvosoknak.

Cosztel Ernő a vidéki egyetemi tanári kar helyzetét tette szóvá.

Raffay Sándor evangélikus püspök örömmel fogadja a javaslatot, de kifogásolja azt a pontot, mely az egykori eperjesi, most miskolci jogakadémiát illeti. Károsnak tartja a javaslatnak a jogakadémiákra vonatkozó intézkedését a magyar nemzeti tudomány szempontjából. Tekintettel arra, hogy a javaslat Erdély egyrészének visszatérésével függ össze, azt általánosságban elfogadja.

Dr **Fischer** Béla főleg dunántúli szempontból foglalkozott a javaslattal és bírálta a pécsi egyetem megcsonkítására vonatkozó részt.

Papp József hangoztatta, hogy egyetemeink mindig a magyar alkotmány bástyái voltak és híven teljesítették kötelességüket.

Hóman Bálint kultuszminiszter válaszolt az elhangzott felszólalásokra. Legelőbb az erdélyi szellemről beszélt, melyet egyesek téves megvilágításba helyeznek. Mi az erdélyi szellemről úgy beszélünk — mondotta a miniszter — mint a magyar szellemiség egy részéről. Az erdélyi szellem fejezi ki leghívebben az ősmagyar szellemet. Legfőbb jellemzője, hogy a magyar sorsot fejezi ki leghívebben. Amiről mi oly sokat beszélünk, de megvalósítani sohasem tudunk, azt Erdélyben már régóta megvalósították és állandóan megvalósítják: **minden felekezeti, társadalmi és politikai ellentéten felülemelkedő magyar élet kiélését.** Az erdélyi lélek kiteljesülése **a kolozsvári egyetem,** mely 22 évi számüzetés után visszatér otthonába.

— Örömmel tölt el — folytatta a miniszter, hogy **Szeged végleges új egyetemének megszervezésére vonatkozóan** javaslatot terjeszthetek elő. Örülök, hogy ez az egyetem Horthy Miklósnak, Magyarország kormányzójának nevét fogja viselni.

— Teljes egyetem nincsen — folytatta a miniszter. — A tudományok sokasodása folytán lehetetlen az összes tudományágakat beszorítani három-négy-öt kar keretei közé. Elavult az az elgondolás, hogy a teljes egyetemnek magában kell foglalnia minden tudománycsoportot. Én másban látom a teljességet. Teljes az az egyetem, amely a fala között oktatott tudományokat teljesen és alaposan tudja művelni s alaposan tudja átadni, teljesen s alaposan tudja a nemzet ifjúságát nevelni.

— Ebben a törvényjavaslatban felhatalmazást kértem **az egyetemi tanári nyugdíjazásokra. De nem fogok élni ezzel a felhatalmazással.** Remélem, hogy maguk az egyetemek fognak ráébredni arra, hogy az egyetemi önkormányzat tudja legjobban ellenőrizni saját tanárainak működését. És még jobban szeretném, ha az illető tanár urak — a magyar egyetemi tanári karnak mintegy két százaléka — látnák be, hogy nincs helyük a katedrán.

— Az a tanár, aki évtizedeken keresztül mindössze egy-két emlékbeszédet tartott, de tudományát nem műveli, aki a maga tudományában szukreszcenciát nevelni nem tud, nem érdemli meg az egyetemi tanári nevet és méltóságot. Szeretném, ha maguk az egyetemek szorítanák nyugdíjazásra az ilyen tanárokat.

— Ha hiányzanak is egyes karok, teljes egyetem lesz az az egyetem, amelyen teljes oktatás folyik. Ahol egész emberek lesznek a tanárok, oda tódulni fognak a hallgatók, mert egy-egy jó tanár kedvéért más városba is elmennek. Foglalkozom a tanulók rayonirozásának gondolatával.

— Ami a jogakadémiákat illeti, nem akarom megszüntetni őket, csak kettőre akarom csökkenteni évfolyamaik számát.

Végül a tandíjrendszerről szólt a miniszter.

— A tandíjrendszer végleges megállapításánál meg fogom hallgatni az összes egyetemi hatóságokat, mielőtt korszerű tandíjrendszert dolgoznék ki. De nem vagyok hajlandó arra az útra térni, amelyet a visszacsatolt részeken találtunk. Ezeknek az államoknak nem volt kellő számú értelmiségük, ezért csak gyorstalpaló tanfolyamokon képeztek ki fiatalembereket, de a tandíjnak olyan arányú mérséklésével, amely egyáltalán nem felel meg az európai szokásoknak és a gyakorlatnak. Németországban és Olaszországban magasabb tandíj van, mint nálunk.

— A fő szempontnak annak kell lennie, hogy sok kedvezmény azoknak, akik megérdemlik, a szegény és tehetséges fiúknak, de nem vagyok hajlandó támogatni a tehetségteleneket.

A törvényjavaslat **egyes intézkedései visszatetszést keltettek** egyes városokban. Az egyházak részéről komoly ellenvetés nincs, inkább elvi tiltakozásról van szó. Ezt a kellemetlen érzést azonban el kell nyomnia annak a tudatnak, hogy amit ezzel a törvényjavaslattal előkészítünk és amit ennek alapján tenni fogunk, az az egyetemes magyarság, egyetemes művelődés szolgálata.

A felsőház általánosságban és részleteiben elfogadta a javaslatot.

Meskó Zoltán kormányzói kihallgatása

BUDAPEST, október 16. A Kormányzó Úr Őfőméltósága Meskó Zoltán volt államtitkárt, képviselőt szerdán délután 5.30 órakor fogadta. (MTI.)

Csapó-utca 19 alatt
angyali kényelemmel és szeretettel várja Önt az ujonnan megnyilt
Tarisznyás csárda.
Tea Rum
Bor Pálinka Sör

Kisebb csoportok tüntettek Debrecen uccáin

Több ablakot bevertek, egyes járókelőket igazoltattak — Az egyetem épülete előtt még tegnap is őrségek álltak — Mitrovics rektor megbeszélést folytatott az egyetemi bajtársi egyesületek vezetőivel, kik memorandumot fognak átnyújtani

Az ismeretes uccai incidensekből kifolyólag a debreceni főiskolai ifjúság mozgalma tovább tart, sőt egyes esetekből kifolyólag átterjedt a középiskolai ifjúság egy részére is.

Hírt adtunk arról, hogy a központi egyetem épületéből a keddi nap eltávolították a zsidó egyetemi hallgatókat, az egyetem épülete elé pedig őrséget állítottak, amely a belépőket igazolásra szólította fel. A tegnapi nap folyamán, mivel a zsidó hallgatók nem jöttek az előadásokra, nem történt semmi incidens, az épület előtt azonban megmaradtak az őrségek.

Mitrovics rektor nyilatkozata

A történt eseményekkel kapcsolatban nyilatkozatot kértünk dr **Mitrovics Gyula** rektortól, aki a következőket mondotta:

— Miután a legteljesebb elégtétel van ígérve az ifjúságnak, azonkívül a zsidótörvény amúgyis a legmesszebbmenően biztosítja az ifjúság kívánságait, **nem látom indokoltságát az igazoltatásoknak. Annyival is inkább, mert a szükséges megnyugtatásokat már megkaptam a helyi hatóságoktól.** A miniszteriummal pedig szerda délelőtt folytatott telefonbeszélgetésemben is **megnyugtató ígéretet kaptam az ügy rendezésére.** Nincs is értelme, hogy a különben is rövid félévet ilyen ügyekkel zavarják.

Dr **Mitrovics Gyula** rektor tegnap délben **fogadta az egyetemi ifjúsági egyesületek vezetőit.**

Az egyetemi bajtársi egyesületek vezetőivel folytatott tárgyalások eredményéről kérdést intéztünk az este folyamán dr Mitrovics Gyula rektorhoz, aki a megbeszélésekről ezeket mondotta:

— **Ma tanácskozásra hívtam össze a bajtársi egyesületek képviselőit.** Ezen azonban nem lehetett végleges határozatot hozni, mert a bajtársi egyesületek vezéri tanácsa csak délután ült össze, hogy állást foglaljon ebben az ügyben. Mint értesültem, a bajtársi egyesületek nagygyűlést fognak összehívni, amelyen a főiskolai oktatás terén fennforgó kívánságaikat ismertetik Ez a nagygyűlés ünnepélyes jellegű lesz és el fognak fogadni egy memorandumot, amely kívánságaikat tartalmazza. A vezéri tanácson valószínűleg megszövegezték már a memorandumot, amelyet megküldenek a kormánynak.

A memorandumot ma délben átadják a rektornak.

Az esti tüntetések

Tegnap este a keleti városrész uccáin kisebb csoportok tüntek fel. Híre járt, hogy nagyobbarányú tüntetés lesz. A rendőrség széleskörű intézkedéseket tett. A rendőrőrszemeket megerősítették és kerékpáros rendőrök járták az útvonalakat. Nagyobbarányú tüntetésre nem került sor, de **egyes csoportok 7—9 óra között a Simonffy, József kir. herceg uccában és Halközben több ablakot bezúztak és a járókelők közül azokat, akiket zsidóknak sejtettek megállították és néhány esetben inzultálás is történt.** A tüntetők azt hangoztatták, hogy a vasárnapi uccai incidens alkalmával megsérül teológusért vesznek elégtételt.

Egyes tüntető csoportok a Csapó uccára is eljutottak és **a Wiener bérpalotában a Grünberger és Glück, Klein Ernőné és Goldstein Zoltán üzleteinek kirakatait beverték.** A Hatvan és Teleki uccán is kirakatokat törtek be.

Este kilenc órán túl újabb eset nem történt, eltüntek az uccáról a kisebb tüntető csoportok és teljes nyugalom volt az éjszaka folyamán.

Három tanitóképzős feljelentése

A tegnapi nap folyamán a rendőrségen feljelentést tettek **Kovács Gábor, Kiss Lajos és Csóka János** IV. éves tanitóképzősök. Csóka János feljelentésében előadta, hogy vasárnap délelőtt 11 órakor megdobálták kövekkel a József királyi herceg uccán, majd pedig a Csokonai uccán. Kovács Gábor feljelentése szerint október 8-án este 8 óra tájban hazafelé igyekeztek, amikor a Csokonai és a Csók ucca sarkán több ismeretlen férfi megtámadta őt és Kiss Lajos barátját. A feljelentés szerint a támadók először a fiúk bajtársi sapkájára tettek megjegyzést, majd a kezükben levő bottal a fiúk felé sujtottak. Kovács Gábort a fülén érte az ütés, sérülést szenvedett. A feljelentett esetekben a nyomozás megindult. A rendőrség, mint értesülünk, mára széleskörü óvóintézkedéseket tesz a nyugalom helyreállítására.

Kedvezmények az elemi károk által sújtott haszonbérlőknek

A Budapesti Közlöny október 17-én megjelenő száma közli a kormány rendeletét az 1939—40. gazdasági évben rendkívüli termelési károk által sujtott mezőgazdasági ingatlanok haszonbérének fizetésére vonatkozó kedvezményekről.

A rendelet szerint haszonbérmérséklésnek van helye, ha a bérelt birtok földadójának legalább felét törlik. De a mérséklést csak azok a haszonbérlők vehetik igénybe, akiknek a haszonbérleti szerződése öt évet meg nem haladó időre köttetett. Ha három évnél kevesebb bérév van még hátra és a bérelt birtok kataszteri tiszta jövedelme ezer pengőnél kevesebb, a haszonbérmérséklés akként alakul, hogy 50 százalékos földadótörlés esetén 25 százalékkal, 75 százalékos földadótörlés esetén 45 százalékkal és 100 százalékos törlés esetén 65 százalékkal csökken a haszonbér. Azok a haszonbérlők, akiknek az öt évet meg nem haladó időre kötött bérleti szerződésükből három évnél még több van hátra, bérfizetési halasztást nyernek oly mértékben, hogy a hátralevő években felosztva fizethetik meg a folyó évi haszonbérnek azt a részét, amelyet bérmérsékléskként fizetnének, az esetben, ha három évnél rövidebb volna a hátralevő bérleti idő. Intézkedik a rendelet azirant is, hogy addig, amíg a földadótörlés mértéke nincs megállapítva, a bérfizetés hogyan történjék. A rendelet intézkedik a földbirtokpolitikai jogszabály alapján, továbbá a közalapítványok ingatlanain létesített kishaszonbérletek haszonbérének mérséklése tekintetében. A felügyelet szerint illetékes szerv állapítja meg a bérmérséklés terjedelmét. A rendelet kifejezetten csak az 1939—40. gazdasági évre vonatkozik.

Hungária filmszinház.
Telefon: 24-71. szám.
MA UTOLJÁRA
LA JANA gyönyörü filmje: a
Dél csillaga
Előadások: d. u. 5, 7, 9 órakor!
VILÁGHIRADÓ!
Holnap: BEL AMI Willy Forsita!

Az egész debreceni egyetemi tanács testületileg vesz részt a kolozsvári egyetem ünnepélyes megnyitásán

Mint azt lapunk más helyén közöltük, a kolozsvári egyetem megnyitását október 29-ére halasztották. Tegnap az egyetemi tanács a tanácsülésen döntött arról, hogy miképpen képviseltesse a debreceni Tisza István tudományegyetemet a kolozsvári megnyitáson. A tanácsülés dr **Mitrovics Gyula** rektor indítványára elhatározta, hogy testületileg résztvesz a kolozsvári évnyitón, hogy így is kifejezze a debreceni egyetem örömét és együttérzését a kolozsvári Ferenc József tudományegyetem megnyitása alkalmából.

Megkezdődött a katolikus püspöki kar őszi konferenciája

A budai hercegprímási palotában Serédi Jusztnián biboros, hercegprímás elnökletével megkezdődött a magyarországi latin és görög szertartású kat. püspöki kar szokásos konferenciája, melyen résztvesz Lindenberger János apostoli kormányzó is.

Görögországban újabb behivásokat rendeltek el

Athéni jelentés szerint a görög hadügyminisztériumban újabb behívásokat rendeltek el és három hadkiegészítő körzetből hívják be a tartalékosokat.

„Magyarország törődik a népcsoportokkal"

„Magyarország törődik a népcsoportokkal" cím alatt az esseni Nationalzeitung hírt ad arról, hogy a szegedi tanítóképzőn szlovák, rutén és román lektorátust állítottak fel.

A tengerimoly elleni kötelező védekezés

A tengerimoly elszaporodása folytán tengeritermésünket érhető kár elkerülése céljából a földmüvelésügyi miniszter vonatkozó rendeletei alapján az érdekelt gazdaközönség figyelmét a következőkre hívja fel a városi elsőfokú közigazgatási hatóság:

Tengeritöréskor a tengeriszárat közvetlenül a föld színe felett, tehát az alsó léggyökér koszorúja táján kell levágni, hogy a földben csak a gyökérrész maradjon, mert ahol ez nem történik így s a gyökérrel hosszabb tengeriszár marad a tarlón, abban mindenekelőtt a tengerimoly, de egyéb kártékony rovar is helyet talál. Ezen keveset enyhít az ilyen gyökeres szárnak tavaszi felszedése, mert akkor a felszedett gyökérrész már üres, a hernyó pedig, amely benne volt, a föld valamely szárazabb helyén vagy másutt húzódott meg.

A tarlón és a földön maradó tengeriszárat mindig április hó vége előtt fel kell szedni s ha kissé megszáradt, a helyszínen el kell égetni.

Azt a tengeriszárat pedig, amelyre a gazdának mint tüzelőanyagra 1941. évi május hó 15-ike után szüksége lesz, **leveleitől tisztára kell fosztani és már a tél elején el kell vermelni akként, hogy azt földbe ásott gödörbe kell elhelyezni és legalább félméter vastag szalmaréteggel beboritani.** A borító szalmarétegre pedig rá kell hányni azt a földet, ami a gödör aljából kikerült.

Az etetés céljaira szánt tengeriszárat leghelyesebb feltépni és sós vízzel meghintve magában, vagy répalevéllel rétegezve el kell vermelni. Ilyen módon eltartható a tengeriszár addig, amíg új, friss takarmány etetésre alkalmassá fejlődik.

Azokban a gazdaságokban, ahol a friss tengeriszárat szabadon és csak ideiglenesen szokás állatokkal etetni, vagy ahol nagyobb számú iga dolgozik, az etetési időszak végén a fel nem takarmányozott származadékot halomra kell hordani, gereblyézni és el kell égetni.

Kerítés készítésére, tetőfedésre, valamint a mezőgazdaság körében egyéb építmények létesítésére csak **az egy évnél régebbi termésből származó tengeriszárat szabad felhasználni.**

Mezőkön rendes híd hiányában, átjáró készítése céljából, az árkokat tengeriszárral betölteni nem szabad. — Ugyanezek a tilalmak vonatkoznak a cirokszár és részének felhasználására is.

Ott, ahol kerítés készítésére és tetőfedésre célszerű anyag (deszka, léc, zsindely, nád stb.) hiányában pótlóanyagra van szükség, ott tengeriszárat jobban és tartósabban lehet helyettesíteni a nálunk mindenütt bőven megtermő napraforgószárral.

Figyelmezteti a hatóság az érdekelteket, hogy a fentiekben kivonatosan közölt rendelkezések megtartását a tengeritermést érhető nagy károk elkerülése végett a hatóság ellenőrizni **fogja.**

Megállapitották a Nyulason halálragázolt ember kilétét

Beszámoltunk arról, hogy a Nyulason a vonat elgázolt egy középkorú férfit és valósággal szétdarabolták a kerekek. A helyszíni vizsgálat során nem tudták megállapítani, hogy milyen módon került a férfi a robogó vonat elé, azt sem tudták kideríteni, hogy kit gázolt el a mozdony. A halálragázolt ember zsebeiben nem találtak semmiféle igazoló irást. A nyomozás napok mulva vezetett csak eredményre. Kiderült, hogy az elgázolt ember **Jón Zoltán 50 éves józsai lakos,** aki Debrecenből igyekezett haza a falujába. Azt nem tudják, milyen módon került a vonat elé. Az a feltevés, hogy ittas lett volna és úgy került a vágányra, nem valószínű, mert a boncolás során nem észlelték az alkoholt.

A visszatért részeken megkezdődött a meteorológiai vizsgálat

Beszélgetés dr Berényi Dénes magántanár, meteorológussal

Ma a repülés korszakában döntő fontosságot nyert a meteorológia, az időjárás tudománya. Ez az oka annak, hogy a visszatérő erdélyi részeken nyomban megkezdődtek a munkálatok, amelyeknek az volt a célja, hogy belekapcsolják Erdélyt is a mintaszerüen müködő magyar meteorológiai szolgálatba. Ezekről a munkákról beszélgettünk dr **Berényi Dénes** egyetemi magántanárral, az egyetemi meteorológiai intézet kiváló tanárával.

Elmondotta, hogy elsőnek a légügyi hivatal állított fel meteorológiai állomásokat a visszatért részeken, hiszen éppen a Budapest—Kolozsvár—Marosvásárhely légijárat megindításával szükségessé vált az erdélyi részek meteorológiai adatainak megállapítása és megvizsgálása. **Igy több erdélyi városban létesítettek figyelőállomást, ezek: Nagyvárad, Csucsa, Kolozsvár, Zsibó, Dés, Szatmárnémeti, Nagybánya, Csíkszereda, Sepsiszentgyör. Itt azonnal,** egy-két nappal a bevonulás után, **megindult a szolgálat s azóta Debrecen, de a világ minden tája is kapja a pontos meteorológiai megfigyeléseket.**

Ezzel kapcsolatban elmondja dr **Berényi Dénes,** hogy a légügyi hivatal **Kolozsvárott létesitett egy külön adót tisztán a meteorológiai jelentések sugárzására.** Ilyen adó a csonka országban csak egy volt eddig, — a légiforgalom szolgálatában álló adó a budapesti, illetve budaörsi.

Mindezeknek az intézkedéseknek a jelentősége, amint azt dr Berényi Dénes kifejtette, abban van, hogy **elősegitik a távoleső erdélyi részeket, igy elsősorban a Székelyföldet az anyaországgal egybekötő légiforgalom kifejlődését.** Ez a tény valóban döntő jelentőségü, igy a távoleső, mondhatnók „végtagok", közelebb kerülnek az ország „szivéhez".

Egy országnak határait, elnevezését, nem politikusok irodájában csinálják meg

„A Szent Korona a mi vezérlő csillagunk"

A Szefhe országos választmányi ülésén feltünést keltő beszédet mondott Hinleder-Fels Ákos erdélyi képviselő. A beszéd igy hangzik:

— Nekünk az erdélyi küzdelemben vezérlő csillagunk, világító tornyunk egy szimbolum volt. Székelyudvarhely piacán a világháború dicső éveiben a kegyelet egy szép emlékművet emelt, amely rövid ideig mint „vasszékely" volt ismeretes. Sajnos, azután csak a róla készült képekből ismerte azt meg a világ, mert a besettenkedett ellenség gyáva kezekkel lerombolta és megsemmisitette a „vasszékelyt".

— De elfelejtette megsemmisiteni azt a kőtalpazatot, amelyen állott. Ez a kőtalpazat évek multán csodálatos virágot hajtott magából s akkor, amikor a felszabadító honvédseregek bevonultak Székelyföldre és anyavárosunkban Székelyudvarhelyre, elhatároztuk, hogy ott fogadjuk őket a „vasszékely" megmaradt kőtalapzatán és hogy ne álljon előttük csupaszon az a kőtalapzat, azt határoztuk a szivünkből, hogy egy szép piros bársonypárnát helyezünk el a kőtalapzaton és erre helyeztük rá az ugyancsak művészi kezekkel megalkotott Magyar Szent Koronának hű mását.

— Az erdélyi küzdelemben ez volt a vezérlő csillagunk, láthatatlan szimbolumunk, amit sohasem mondtunk ki egymásnak, sohasem fitogtattunk, de mindig ott viseltünk szivünk mélyén.

— És ebben a pillanatban úgy érzem, hogy ezt a szimbolumot: **a Magyar Szent Koronát itt is, az anyaországban és különösen itt is, a fővárosban fel kellene állitani a keresztutakon és különösen ott, ahol politikusok kerülnek keresztutakra és nem találják meg a helyes tájékozódást és a helyes eligazodást,** — hogy mindenkit figyelmeztessen, ez a szimbolum arra, mit jelent és mi az a felelősség, hozzányulni egy nemzetnek és egy országnak közjogi kincseihez, hogy mindenki tanulja meg ebből a szimbolumból azt, hogy **egy országnak határait, elnevezését nem a szobákban, nem a politikusok irodájában csinálják meg pennával és tintával, hanem a történelemnek évszázadaiban és évezredeiben vivják meg karddal és vérrel; hogy tanulják meg a könnyelmü politikusok: a Magyar Szent Korona magában tudja foglalni mindazt, amit ők ma csak mint neveket és mint fogalmakat olyan könnyen tudnak szétdobálni a közvéleménybe.**

— Nekünk, ha valamit hozni kellett volna ide, az itt maradt erdélyi testvéreknek, ennél jobbat és szivünkből jövőbb kincset, mint ezt a szimbolumot, nem tudtunk volna hozni. És ha várhatunk valamit e pillanatban az erdélyi testvárektől, mi sem várunk ennél szebb ajándékot, mint a Magyar Szent Koronának szimbolumát.

Ha egyesülni tudunk ebben, akkor meg vagyok győződve, hogy sem tévelyegni, sem eltévedni sohasem fogunk, hanem megtaláljuk azt az utat, amely az országnak Nagy-Magyarországnak boldogulásához vezet.

METEOR MOZGÓ MŰSORA:
Csütörtökön—pénteken
MAGYAR FILM!
Az utolsó Wereczkey
Szeleczky, Vaszary, Csortos, Bilicsi

Abban az órában születtek, amikor a Kormányzó bevonult Szatmárra...

A Kormányzó elvállalta az újszülött keresztapaságát

Szatmár, október 16. Vitéz Nagybányai Horthy Miklós, Magyarország kormányzója elvállalta Szabó Pál szatmári téglagyári segédtüzelő újszülött fiának a kereszapaságát, aki abban az órában született, amelyben a Kormányzó bevonult Szatmárnémetibe. Őfőméltósága vitéz **Bayor Ferenc** tábornok, városparancsnokot bízta meg azzal, hogy a keresztelőn helyettesítse.

A szatmári városházán folyamatban van a keresztszülői ünnepség előkészítése. Az újszülött megkeresztelése október 27-én a Láncos-templomban megy majd végbe. **A gyermek a keresztségben a Miklós nevet kapja.** A keresztelési szertartást Kiss Bertalan református lelkész végzi.

A Kormányzó Ur képviseletében a templomba érkező vitéz Bayor Ferenc tábornok, városparancsnokot a Kormányzót megillető tiszteletadással fogadják. A kereszteiőn az összes hazafias magyar egyesületek képviseltetik magukat.

Befejeződött az első százhúsz magyar „nőkatona" kiképzése

Budapesten most fejeződött be az első 120 nőnek, a TESZ női lövészgárdájának katonai kiképzése. Bayor Ferenc ny. tábornok kezdeményezésére és vezetésével 1939 október óta kaptak kiképzést a résztvevők. **Ez a 120 nő csak az egész mozgalom magva volt, kik a jövőben az oktatókeretet adják. Az új kiképzésre tömegesen jelentkeznek.**

A „Turáni Egyistenhivők táltosai" letartóztatták

Szegeden közölték Virrasztó Koppánnyal, a Turáni Egyistenhivők táltosával, hogy rendőri felügyelet alá helyezték és a belügyminiszter is elutasította a felfolyamodását. Virrasztó Koppány, aki már többször volt elítélve izgatás miatt, a belügyminiszteri határozatot minősíthetetlenül sértő szavakkal fogadta. Nemzetgyalázás miatt azonnal letartóztatták.

Beomlott a Vezuv kráterének egyik oldala

Nápoly, október 16. A Vezuv kráterének egyik oldala beomlott és az igy támadt résen nagy tömegben szivárog ki a láva. Kedd éjjel félelmetesen szép látványt nyujtott a Vezuv felett vörös tüzoszlop. A Vezuvon működő megfigyelő állomás véleménye szerint földrengésre, vagy nagyobb kitörésre nem kell számitani és igy a környező falvakat veszély nem fenyegeti.

Elkobozták az amerikai románok vagyonát?

Bukarest, okt. 16. A román lapok magántávirat alapján közlik, hogy Anglia és a gyarmati kormányok zárolták az összes román követeléseket, az Egyesült Államok pedig elkobozták az amerikai románok vagyonát. (MTI.)

Apolló Filmszinház.
Telefon: 25-09. **1940 október 18-tól**
A magyar nemzet bálványozásig szeretett, legendás emlékü királynéjának életörténetéből alkotott, nagystilü, regényes filmjátéka:
ERZSÉBET KIRÁLYNÉ
Szilágyi László izgalmas és romantikus meséje, Huszka Jenő gyönyörü zenéjével, a legragyogóbb magyar sztárok tőszereplésével:
Karády Katalin, Tolnay Kláry, Jávor Pál, Somlay Arthur, Rajnay Gábor, Gózon Gyula, Bilicsi Tivadar, Fenyvessy Éva, Makláry Zoltán, Juhász József és magyar színjátszás több kiválósága.
FOX-HIRADÓ és MAGYAR VILÁGHIRADÓ.
Rendes helyárak, szokásos pénztári órák és játékrend!
Következő nagy műsorunk, a filmek filmje: ALCAZAR

Nyolc tanár távozik a debreceni tudományegyetemről

A természettudományi tanszékek professzorain kívül Rugonfalvi Kiss István, Gyulay Zoltán és Roska Márton távoznak

A felsőház is megszavazta az egyetemi törvényjavaslatot, mely napok mulva törvényerőre emelkedik. Az új törvény többek között rendelkezik a debreceni egyetem természettudományi tanszékeinek szüneteltetéséről. A tanszékek Szegedre kerülnek kárpótlásul az elvesztett jogi karért.

Igy eltávoznak Debrecenből az illető állattani, növénytani, matematikai, fizikai és ásványtan és földtani tanszékekkel együtt dr Hankó Béla, dr Berei Soó Rezső, Pákéi Dávid Lajos, dr Széll Kálmán és dr Ferenczi István professzorok.

Az említett professzorokon kívül, amint ezt sikerült megtudnunk, még néhány professzor itthagyja Debrecent. Igy dr **Rugonfalvi Kiss István, a történelem, dr Gyulay Zoltán az orvosi fizika és dr Roska Márton, a régészet tanára eltávozik. Valamennyien saját kérelmük. re Kolozsvárra helyeztetnek át.** A természettudományi tanszékek professzorai közül is három professzor Kolozsvárra kérte elhelyezését. Pénteken jelenik meg az áthelyezésekről a hivatalos rendelet, amelyben foglaltak valószínűleg az előbbiek lesznek.

A Páloa erdőben szivenlőtte támadóját az erdőőr

Érdekes bűnügyben tárgyalt a debreceni tábla. A vádlottak padjára báró Waldbott Kelemen egyik erdőőre, a 32 éves Lendák Lajos került, akit azzal vádoltak, hogy közvetlen közelről agyonlőtte Czaiz László fiatal földművest, aki az apjával fát szedni ment az elmult télen az erdőbe. A vizsgálat során azt állapították meg, hogy a fiatal földműves az apjával szánkóval ment fáért az uradalom erdejébe. Az erdőőr észrevette, hogy vágják a fát és közelükbe hatolt a nagy hóban és követelte, hogy adják át a fejszét. Az apa és fia ellenszegült és nem adták át a fejszét, sőt rátámadtak és leakarták ütni. Veszélyes helyzetben volt és önvédelemből sütötte el a fegyverét. A golyó pontosan a szívét fúrta át a fiatal földművesnek. Az erdőőr azonnal jelentkezett a csendőrségen. A törvényszék felmentette az erdőőrt, mert igazoltnak fogadta el azt a védekezését, hogy önvédelemből cselekedett. A tábla helybenhagyta a törvényszék ítéletét. A főügyész nem nyugodott meg az ítéletben és a Kuriához fordult, arra hivatkozva, hogy a lelőtt legény apjának vallomása szerint nem fenyegették meg az erdőőrt, nem volt annak élete veszélyben. A lövés egészen közelről dördült el és még a kabátja is megperzselődött a legénynek.

Látogatás Kolozsváron az átvételi bizottságnál

Szürke köd szitál a visszatért Kolozsvárra a reggeli órákban, amikor elindulok vitéz **Illéssy Gyula** huszárezredes meghívására megszemlélni az átvételi bizottság munkáját. Már reggel hét óra előtt nagy sürgés-forgás van a bizottság Kölcsey uccai irodájában, mely egy árván hagyott emeletes, neoromán stílusban épült kastélyban van elhelyezve. A bizottság minden reggel innen kocsizik ki **a feleki hegyre, ahol a román bizottsággal együtt dolgozik, nagy** éberrel **védve a magyar lakosság érdekeit. Hatalmas munkát végeznek,** hogy kis és szegény magyarokat ne érjen károsodás, **hogy a leromlott állapotban visszakerült lovakért, szekerekért, gépkocsikért a megfelelő kártérítést fizesse a román kincstár. Sajnos, a legnagyobb** kártérítés is messze jár az igazi kártól, mert a románok saját bevallásuk szerint, **a bécsi döntés óta nem adtak például a lovaknak enni, éltek az utak gyepéből és fogytak, mentek tönkre a szegény párák.** Felbecsülhetetlen értékű az a munka, mellyel ezen a ponton igyekszik menteni mindent a bizottság, élén vitéz Illéssy Gyula ezredessel, a károsult magyarok javára.

Félnyolcat mutat az óra, amikor a sürű ködfelhőkön áttörő gyönyörű napsütésben robog a kocsi a feleki hegy enyhe kanyarjaiban. A hatodik kilométerkőnél húzódó kis hídon keresztben fehér meszelt vonal jelzi a még pontosan meg nem állapított új határt, melynek innenső oldalán két nagyszerű határvadász, túlról két román gyalogos őrködik. **Magyar részen egy nagy katonai sátor áll, ebben dolgozik az átvételi bizottság.** Ló, szerszám, autó, szekér, minden sorra kerül. **Csodálatos, hogy a románoknak pontos és áttekinthető feljegyzéseik vannak, csak az átadásra kerülő anyag van lehetetlenül rossz állapotban.**

Amíg az átadás hivatalos aktusa folyik, szétnézek a határon, ahova szinte percenként érkeznek bútorokkal nagy teherautók, Romániába igyekvőkkel. **Magyarországról mindenki ingóságaival** mehet át és a regátiak közül sokan igyekeznek vissza óhazájukba. **Lélekbe** vág az ellentét, ami a roskadásig rakott teherautókkal, minden ingóságukkal átmenők között és a kiüldözött magyarok között van, akik legjobb esetben spárgával átkötött kis csomagjukban hozzák pár kilónyi élelmüket és kedvesebb darabjaikat. A határnál a teherautókról lerakják az átmenő románok holmijaikat, hogy román kocsikra tegyék át.

Hangos szóra figyelek fel. Beszterczei főhadnagy, a bizottság tolmácsa Illéssy ezredes tiltakozását közvetíti Jonescu ezredesnek, aki át akar adni mindenképpen néhány már csak irgalomból lelövésre alkalmas lovat, melyeknél az az érthetetlen, hogyan tudtak feljutni a hegyre. Győz a magyar álláspont: **a lovak visszamennek, a román kincstárnak fizetnie kell,** bár Bratianu ezredes, a román bizottság legelegánsabb tagja (még csizmáján is rézgomb van) erősen tiltakozik. Óráról órára megismétlődnek hangos jelenetek, de mindig a magyar érdekek győznek, hála a magyar bizottság mindent átfogó, mindenre kiterjedő szorgos munkájának. **Nem hagynak veszendőbe semmit, mindenért „harcot" folytatnak,** katonásan és udvariasan visszautasítva a román tiszteknek barátkozó közeledését, melytől a magyar bizottság enyhébb elbírálását **várnák a lehetetlenül** rossz anyag felett.

A bizottság nagy és körültekintő munkája itt még nem fejeződik be, hanem folytatódik Szászfenesen, ahol a **tulajdonosok részére adják át az átvett anyagot.** Itt már jól tartják a lovakat, szénahegyek, zabos zsákoszlopok várnak rájuk s érzik az állatok is, hogy jó magyar kezekbe kerültek, gondos honvédek kezelik, akik nemcsak a tüzben, hanem a békés építőmunkában is igazán és jól megállják a helyüket. A fáraszto és kimerítő szolgálat után még arra is van kedvük, de van ám, hogy elénekeljék a legújabb szívből fakadó, magyar katona ajkán termett népdalokat. (—)

1720 személy volt Debrecen egyhónapi idegenforgalma

Debrecenbe az elmúlt hónap folyamán 1540 belföldi és 180 külföldi vendég érkezett, ami azt bizonyítja, hogy a rendkívüli helyzet dacára is elég nagy a város idegenforgalma. Különösen az erdélyi bevonulások emelték a forgalmat sok átutazó vendéggel. Számos külföldi ujságíró, köztük Juan Ramon Masoliver spanyol hírlapíró fordult meg Debrecenben. A Hortobágyon elökelő külföldi vendégek jártak: Ermannsdorf német követ, gróf Dampier francia követ társaságukkal, Owen Omalley angol követ gróf Szapáry Antallal vadásztak a nagy debreceni pusztán. Debrecenben járt 26 tagú felvidéki csoport tanulmányúton. Az Országos Magyar Vendégforgalmi Szövetség 50 százalék visszautazási kedvezménye megszünt szeptember 15-én.

Ásóval akarta agyonverni ellenfelét

A debreceni tábla ítélkezett **Győrffy** Lajos 45 éves hajdúsámsoni gazdasági cseléd ügyében, aki ellen szándékos emberölés kísérlete miatt indult meg az eljárás. A vád szerint a munkás, aki **Grusz** Sámuel birtokán dolgozott és több társával együtt burgonyát vermelt, megtámadta a dülő úton szekerén arra haladó **Böszörményi** Mihály kisgazdát és agyon akarta verni. Az ásóval súlyos sebet ejtett rajta és a menekülő, vérző embert tovább üldözte, vadászfegyvert is kerített a gazdája házából, hogy agyonlövi, de a fegyverben nem volt golyó. A kisgazda csak igen nehezen tudott megmenekülni a felbőszült ember elől. A debreceni törvényszék előtt Győrffy azzal védte magát, hogy részeg volt és csak megverni akarta Böszörményit, akivel egy asszony história miatt elszámolása volt. A törvényszék 3 hónapi fogházra ítélte el Győrffyt.

A tábla súlyosbította az ítéletet és a büntetést 5 hónapi fogházra emelte fel. Az ítélet jogerős.

— **Nagyarányú erkölcsrendészeti razzia volt Debrecenben az elmult éjszaka.** A razzia felgöngyölítette a város perifériáit, 12 egyént állítottak elő a rendőrségre, akiknek ügyében megindult a vizsgálat.

Női kabátok P 15-től
Női ruhák P 8-tól
Rózsa
női divatház
ideiglenes barakhelyiségben
Csapó ucca és Dégenfeld-tér sarok.

Nyolc vádlottja van a nagyerdei halálosvégü falopásnak

Csütörtökön hirdet ítéletet a bíróság

Szerdán délelőtt kezdte meg a debreceni törvényszéken dr **Viszokay** tanácsa a tárgyalást a nagyerdei halálos végű falopás ügyében. Ismeretes, hogy ez év január 21-én este 10 órakor több külsőségi szegényember a nagy hidegben kiment a Nagyerdőnek a Nyulas melletti részéhez és hozzákezdtek, hogy az akácfákat kifürészeljék. A közeli őrkunyhóban tartózkodott Takács Imre erdőőr Maksa nevü társával és elindultak a fatolvajok felé, hogy eltávolítsák az erdőből őket. A fatolvajok nem távoztak el a felhívásra, sőt támadólag léptek fel és **el akarták vinni a már kifürészelt 13 darab akácfát.** Takács Imre erdőőr a bíróság előtt elmondotta, hogy ő riasztásul egy lövést adott le a levegőbe, de nem használt semmit, mert egyre közeledtek feléje karókkal, szidták és ütni akarták, önvédelemből lőtt, de nem azért, hogy megöljön valakit, hanem csak azért, hogy távoltartsa a sok embert. **Két lövést adott le, nem emlékszik semmire sem azután, mert leütötték és betört a feje.** Hallotta, hogy amikor a földön feküdt eszméletlenül, még rugdosták is. Társát, Maksa Mihályt is ütötték, de az nem szenvedett súlyos sérülést.

Takács Imre három hétig feküdt súlyos sebével a klinikán. Karja is eltört és fejsérülései olyan súlyosak voltak, hogy még ma is gyengélkedő és beszéde is hibás.

Az erdőőr **egyik golyója szíven találta Lupucz György többgyermekes debreceni napszámost, Molnár Györgynek pedig a lábát fúrta át a másik golyó.** A véres jelenet után elmenekültek az emberek és magukkal vitték a vérző lábú Molnár Györgyöt, csak a holttest maradt a csikorgó hidegben a havon és Takács Imre erdőőr vérző koponyával. Maksa erdőőr, akinek puskája olyan rossz állapotban volt, hogy nem is lehetett elsütni, segítségért ment, hogy társát kórházba vigyék.

A csendőrségi nyomozás során összeállították azoknak a névsorát, akik résztvettek a falopásban. A csendőri jelentés alapján kerültek a vádlottak padjára: Nagy Sándor, Kerekes Sándor, Szabó József, Balogh János, Kiss András, Felhősi Zéter, Kacsárdi András, Mészáros András, Koszorús Sándor, Boruzs Ferenc, Kecskés József, Tóth Elek, Szabó József, Varga Pál, Balogh Juliánna és több fiatalkorú. A vádlottak egybehangzóan azt adták elő, hogy a nagy hidegben nem volt tüzelőjük, fáztak nagyon a hideg lakásban gyermekeikkel s azért mentek végső szükségben fát lopni a város erdejéből. Az elnök kérdésére kijelentették, hogy ők nem halották az erdőőr figyelmeztető szavát, csak azt látták, hogy feléjük lő háromszor. Az egyik golyó fatörzsbe fúródott, a másik Lupucz Györgyöt találta el, a harmadik pedig Molnárt, aki nem jelent meg a főtárgyaláson.

Elnök: Mondja csak Takács, igaz az, hogy maga nem figyelmeztette az embereket, hanem közéjük puskázott?

— Méltóságos uram, én figyelmeztettem, de lehet, hogy a nagy zajban nem értették szavamat. A levegőbe lőttem először és nem az emberekre.

— Miért lőtt a riasztó lövés után az emberekre?

— Azért, mert felém jöttek a sötétben és veszélyes volt a helyzetem.

A bíróság délután 3 órakor elnapolta a tárgyalást, mert szükségesnek tartották orvosszakértők megkérdezését, hogy mennyi ideig tartottak sérülései az erdőőrnek és megkérdezik a fiatalkorúak szüleit is. A folytatólagos tárgyalást csütörtökön délelőtt 11 órakor tartják és ítélethirdetésre is sor kerül.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

Uj hadizónák Olaszországban

Királyi rendelet Olaszország egyes vidékein kivételes háborús állapotot léptet életbe. Uj hadizónának nyilvánították Torino, Aosta, Cunec, Asti, Imperia, Savona tartományokat, 15 km mélységben a tyrheni, joni és adriai tengerpartokat, a római tartományt és a Szicilia, Szardinia és Dodekanesos szigetcsoportot.

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Debrecen, József kir. herceg utca 1. szám, Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás). éjjel 27-89. — Előfizetési árak havonta 3.— pengő, negyedévenkint 9.— pengő, félévre 18.— pengő, egész évre 36.— pengő. Ára hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELI SZOLGÁLATA október 12-én reggel 8 órától október 19-én reggel 8 óráig: „Aranyangyal", Piac u. 50. Telefon: 24-53. — „Reménység", Csapó u. 22. Telefon: 34-21. — „Isteni gondviselés", Petőfi tér és Teleki ucca sarok. Telefon: 29-81. — „Sas", Hatvan u. 70. Telefon: 11-93.

Hősök naplója

— 1914 október 16. — Renyers Ferenc, volt 18. közös tábori ágyúszázredbeli zászlós a galiciai Chyrow környéki Berezownál hat napon át vezette lövegszakasza tüzét a leghevesebb orosz tüzérségi tűzben és rettenthetetlen személyes bátorságával alárendelt legénységének kiváló például szolgált. A visszavonulás alkalmával egy, az ellenséges tűzben megrekedt löveget élete kockáztatásával megmentett. Az arany vitézségi éremmel jutalmazták.

— Lossonczy István főispán elutazott szerdán délben Debrecenből és csak pénteken délelőtt tér vissza. Elutazása előtt fogadta a debreceni egyetemi ifjúság vezérét, aki jelentést tett.

— Újabb adományok a „Debreczen" útján az „Erdély"-akció javára. Telky Eszter 5, Herczeg János 3, Máté János 1 pengő.

— Dr Mitrovics Gyula újabb esztétikai műve. Dr Mitrovics Gyula a Tisza István Tudományegyetem ezidei rektora, a Magyar Esztétikai Társaság elnöke számos nagysikerű, tudományos értékű esztétikai mű szerzője újabb könyvet írt „A műalkotás szemlélete" címen. A nagy érdeklődéssel várt könyv, amely az iparművészet, építészet, képírás, szobrászat, zene, film, színpad és a költészet belső titkairól, hatásairól szól, november hó folyamán jelenik meg.

— Ezüstöt sem kell külföldről behoznunk az erdélyi ezüstbányák egyrészének visszacsatolása folytán. A visszacstolt ezüstbányák évi hozama 15.000 kilogramra tehető.

— Konzervet akarnak készíteni a fölös baromfiból, a földmívelésügyi minisztérium terve szerint. A csirke, pulyka és tyúk fölösleg jönne számításba konzervgyártás szempontjából.

— Hatmillió hold erdeje van Magyarországnak, minthogy a visszatért erdélyi és keleti részekkel kereken két és félmillió hold kiterjedésű terület jutott az ország birtokába.

— „Mert a vasút igen drága", kerékpárt lopott és úgy indult munkát keresni. Paulovits István tályai lakos két héttel ezelőtt Debrecenbe jött munkát keresni. Munkát állítólag nem talált és ezért elhatározta, hogy vándorútra megy és máshol próbál szerencsét. Pénze azonban nem volt útiköltségre, ezért a Péterfia uccán kerákpárt lopott egyik üzlet elől és ezzel indult el. A debreceni rendőrség rádiógramja alapján a tályai csendőrség őrizetbe vette és tegnap Debrecenbe hozták. A rendőrségen megkezdték Paulovits István kihallgatását.

— 10.615 ügydarab forgalma volt az elsőfokú közigazgatási hatóságnak egy hónap alatt. Ebből 2 közigazgatási bizottsági, 959 polgármesteri, 5121 közigazgatási, 1628 kihágási darab.

— Rézgálicot ivott a hároméves Széles Sándor berettyóújfalui gyermek és meghalt. A debreceni ügyészségre érkezett jelentés alapján elrendelték a boncolást és a helyszini szemlét, hogy megállapítani tudják, kit terhel a felelősség a gyermek haláláért.

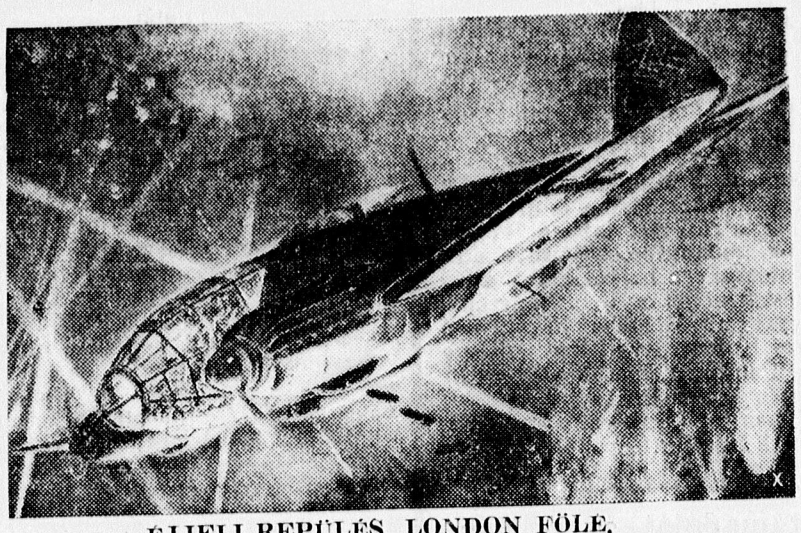

EJJELI REPÜLÉS LONDON FÖLÉ.

— 1235 szegénységi és hatósági bizonyítvány ügydarab fordult meg a debreceni elsőfokú közigazgatási hatóságnál a szeptember havi tevékenység során.

— 12.800 tan- és testneveléskötelest nyilvántartó lap érkezett az elmult hónapban a tan- és testnevelésköteleseket nyilvántartó hivatalhoz. Az egyéni lapokat 2500 kivételével feldolgozták. Iskolai bírság címén 220 P, testnevelési bírságpénzként 81.230 P folyt be.

— Hazarepült a washingtoni angol követ, Lothian lord. Az elutazás meglepetést keltett, mert úgy tudták, hogy a nagykövet a rendkívüli helyzetre tekintettel lemondott utazási tervéről.

— A szabadkai magyar színház bemutatja a „Tokaji aszu" című zenés darabot és a „Légy jó mindhalálig" című Móricz darabot.

— A jegyzői kar fizetésrendezést kér és felirattal fordult a kormányhoz. Kérték, hogy Budapesten, Kolozsváron és Marosvásárhelyen nyissák meg a közigazgatási tanfolyamokat.

— A MABI hárommilió pengő értékben telkeket vásárolt a fővárosban, Komáromban és Veszprémben. Bérházakat építenek a telkeken.

ÍRÓGÉP eladás-csere **HURAY,** parkamara T: 17-93

— Belgrádi jelentés szerint az egyik szerb rendőrigazgatóság utasította a területén élő zsidókat, akik külföldi állampolgárok, hogy tartózkodási engedélyüket nem hosszabbítják meg többé és készüljenek az ország elhagyására. Érinti ez a rendelkezés azokat a spanyol zsidókat is, akik 60 évi szerbiai tartózkodásuk után is megtartották spanyol állampolgárságukat.

— Leventék foglalkozásra felhívása! Felhívom a szülőket, gyámokat, munkaadókat, hogy a levente foglalkozás **november hó 1-től kezdetét veszi.** Utasítom a leventéket, hogy november hó 1-től azon a napon és helyen, ahol eddig is foglalkozásra jártak, pontosan jelenjenek meg. Ha valakinek a beosztása kétes és nem tudná, hogy melyik napon és hol kell jelentkezni, úgy kérésével forduljon **Péterfia u. 45. szám alatt levő kat. parsághoz.**

— „Részeges alak vagyok, ne adjatok nekem inni!" Eperjesen a lakosság körében nagyon elharapódzott az iszákosság. A káros szenvedély megfékezése céljából a rendőrkapitányság elrendelte, hogy akit a jövőben részegen találnak, szigorú fogházbüntetésre ítélik. Ha másodszor is lerészegedik, a kocsmárosoknak megtiltják, hogy az illetőnek szeszes italt szolgáltassanak ki. Sőt mi több, fényképet készítenek a javíthatatlan borisszáról, ezt a képet minden kocsmában kifüggesztik és a képre a következőket írják: „Részeges alak vagyok, ne adjatok nekem inni!"

— Roosevelt elnök aláírta azt a törvényt, amely megtiltja bizonyos külföldiek naturalizálását, ha az USA kormányrendszerével szemben ellenséges álláspontot elfoglaló szervezethez tartoznak.

x Naményi Z. gyorsíró, gépíróiskolában kezdőtanfolyamra beíratkozhat. Államvizsga, állásbaajánlás, vasútkedvezmény, Batthyányi u. 1.

— XVI. századból való érmekre bukkantak az észak szibériai szigeteken. A lelet azt bizonyítja, hogy a szigeteken évszázadokkal felfedezésük előtt már járt európai ember.

— Az angol hírlapírók is eltávoztak Bukarestből. A Messagero bukaresti jelentése szerint az angolok tömegesen hagyják el Románia területét. Az angol ujságírók nagy része is elhagyja Romániát, Bukarestben csak a Reuter Iroda tudósítója marad.

— Szardiniából vajpótlékot készítenek a japánok. A tengerből kifogott szardiniát péppé őrlik és így hozzák forgalomba.

— Felére csökkent a zsidó kereskedőtanoncok száma Budapesten. Míg a század elején a budapesti tanoncoknak kb. 60 százaléka volt zsidó, addig ma már csak 32.8 százaléka a zsidó tanoncok aránya.

— Spanyolnyelvű rádióbeszédet mondott a pápa az argentinai Santa Fé eucharisztikus kongresszusának résztvevőihez. A Szentatya arra kérte a kongresszus résztvevőit, imádkozzanak vele együtt, hogy a Mindenható minél hamarább vessen véget a háborúnak.

— Cigánylakodalom 47 gyermekkel. A baranyamegyei siklósi ferences plébániához tartozó lankapusztai cigányok közül egyszerre tízen tartották esküvőjüket Tótokföldjepusztán. A tíz, eddig vadházasságban élő párt összesen 47 gyermeke kísérte el az esküvőre. A legöregebb menyasszony hatvan éves, a legfiatalabb tizenhét. Az egyik párnak — a 65 éves Mitrovics Kuzmannak és a 45 éves Orsós Évának 10 gyermeke van. Az egyházi esküvő után a ferencesek megvendégelték az új párokat.

— Erdélyi képeket vetit a Déri múzeumban Rugonfalvi Kiss István egyetemi tanár az „Erdélyért" segítő mozgalom javára a túrista egylet rendezésében. Bacsó Balázs erdélyi költők verseit szavalja. Az 50 filléres belépti díj teljesen az erdélyieknek van szánva.

— Október 25-ig lehet pályázni erdélyi közigazgatási állásokra. A visszacsatolt keletmagyarországi és erdélyrészi kormánymegbízottak az igazgatásuk alatt álló területen felszólították a közönséget, hogy az állami közigazgatási állásokra pályázók október 25-ig jelentkezzenek és pályázataikkal adják be.

BIZALOMMAL vegyen gyomorsúlyedési haskötőt, sérvkötőt, gumiharisnyát, hátegyenesitőt a készítőnél
Vitárius és Szénásy
kötszerész mestereknél KOSSUTH U. 2. SZ.

FERENCJÓZSEF KESERŰVIZ

— A kolozsvári egyetem ünnepélyes megnyitását, amely eredetileg szombatra volt tervezve, közbejött akadályok miatt október 29-re halasztották. Valószínűleg a berendezés hiányossága körüli zavarok hátráltatják az évnyitó megtartását.

— Leváltották Hudleston eddigi szudáni főkormányzót és helyére a londoni felfogás szerint nagyobb katonai képességű Steward Symest nevezték ki. Olasz felfogás szerint a változás oka, hogy a szudáni vereségek súlyosan érintették az angolokat, a lakosságot pedig elkeserítették.

— Titkos ülést tartott a Lordok Háza. A Ház tagjainak egyrésze vett részt a keddi titkos ülésen.

— A francia kormány elutasította Sziámnak azt a kérését, hogy engedjék át a francia gyarmatból Laos és Kambodzsa tartományokat. Attól nem zárkóznak el a franciák, hogy a Mekong folyó mentén rendezzék a határt.

— A bolgár király kihallgatáson fogadta az angol követet, aki maga kérte, hogy megjelenhessen a király előtt.

— Szombaton doktorráavató közgyülést tart az egyetem tanácsa a központi egyetem aulájában déli 12 órakor.

— Magyar—jugoszláv határforgalmi tárgyalások lesznek október végén Kelebián. A jugoszláv küldöttséget Petrovics vezeti.

— Városépítési tanszék fellállitását kéri a kormánytól a Magyar Városok Országos Szövetsége. A városépítés helyes keresztülvitele oly széles perspektivát, többoldalú képzettséget kiván, hogy egyetemi oktatásra feltétlenül szükség van.

Férfi bőrkesztyük nagy választékban Tóthfalussynál Piac u. 40

— A pénzügyminiszter rendeletet adott ki a fényüzési forgalmiadó alá eső belföldi borok értékhatárának újabb megállapításáról. A rendelet a gyenge szőlőtermésre való tekintettel, a szőlősgazdák érdekében a kimért boroknak eddig 2.50 pengőben (forralt bornál 3 pengőben) megállapított fényüzési értékhatárát a palackozott borok eddigi értékhatárával egyenlően, literenként 4 pengőre emelte fel az 1940. évi szeptember 1-i hatállyal. Ettől az időtől kezdve tehát csak a 4 pengőt meghaladó fogyasztási áron kimért bor esik fényüzési forgalmiadó alá. Az aszúbor, valamint a palackozott borok fényüzési forgalmiadó kötelezettségére vonatkozó rendelkezések nem változtak.

x Schaff tánciskolájában, a Koronában az új tánctanfolyam megkezdődött. Beiratások még elfogadtatnak. Új táncok: Qiuckvalse, Swingsstepp, Hobogán.

— Összeroncsolta lábát az erdei vasút kocsijának kereke. Magyar László 45 éves pályamunkás, nyíracsádi lakos lábát a városi erdei vasút kocsijának kereke odaszorította és összeroncsolta. A sérültet a mentők részesítették elsősegélyben.

— Dologházra ítéltek egy tanárt. Dr Fenyves Ferenc büntetett előéletü okleveles középiskolai tanár nyelvtanfolyamokat rendezett, óvadékos alkalmazottakat vett fel, akiknek a pénzét elköltötte. A törvényszék dologházra ítélte. A tábla most helybenhagyta az ítéletet.

— Pokolgéppánik Amerikában. A pokolgépektől való félelem az Egyesült Államokban olyan mértéket öltött, hogy mániára emlékeztet. Többször leszállítottak a vonatról utasokat, akiknek útitáskájukban ébresztőóra ketyegett.

Színház, Film, Szórakozás

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Október 17-én, csütörtökön este: **Tokaji aszú.**

Október 18-án, pénteken este: **Páris királynője.**

A délutáni előadások 4, az esti előadások 8 órakor kezdődnek.

A SZÍNHÁZI IRODA JELENTÉSE:

Csütörtök este a nagysikerű **Tokaji aszú** kerül színre. Pénteken A) bérletben **Páris királynője,** eredeti operettbemutató Sándor Anna, Ihász Aladár igazgató és Delly Ferenc felléptével. Szombaton este B) bérletben ismétli meg a színház a szenzációs ujdonságot.

Szombat délután filléres helyárakkal **Sárgapitykés közlegény,** Erdélyi Mihály nagysikerű operettje kerül ismétlésre, míg vasárnap délután mérsékelt helyárakkal Lehár Ferenc romantikus operettje, a **Cigányszerelem** kerül színre.

— **Kerékpár és szekér egymásba szaladt** a Csapó uccai kanyarnál tegnap délután. A kerékpáron ülő Szigethy Sándor 49 éves józsai lakos az összeütközés erejétől kirepült az úttestre és fején erősen vérző, szakított sebet szenvedett. Czenka Sándor fuvarosnak, aki a szekéren ült, nem történt semmi baja. A mentők Szigethy Sándort a Horthy kórházba szállították.

— **Kertmunkás iskola Mohácson.** A földmívelésügyi minisztérium Mohácson kertmunkásképző iskolát létesít, amelyre Baranya vármegye 20.000 pengőt szavazott meg és a mohácsi szigeten levő 20.000 holdas mintagyümölcsösét is rendelkezésre bocsátotta. Mohács város közönsége 20 holdas területet enged át a kert és később az iskola felépítésére 32.000 pengő értékben.

— **Száguldó úrvezető halálragázolt egy 2 éves kislányt.** Budapesten tegnap délelőtt Hallemer István úrvezető sebes iramban száguldott a Thököly úton. Szembe került egy taxival és a járdára felszaladt. A járdáról ebben a pillanatban lépett le Gróf Margit 18 éves háztartási alkalmazott, aki karján tartotta kenyéradó gazdájának, egy fővárosi mérnöknek 2 éves kisleányát, Török Anuskát. Az autó elütötte Gróf Margitot és a kisgyermeket. Török Annuska a földrezuhant és a kerék alá került. A kislány szörnyethalt. Gróf Margitot a mentők agyrázkódással a Rókus-kórházba vitték. A gázoló úrvezetőt a főkapitányságra kísérték.

— **Tegnap délelőtt hatalmas tűz pusztított Kállósemjénben,** Kovács László földbirtokos tanyáján. Két hatalmas, dohánnyal telt pajta leégett. A kár meghaladja a 30.000 pengőt.

— **Hova kerülnek a kolozsvári román intézmények.** A román hivatalos lap rendelettörvényt közöl, amely szerint a kolozsvári egyetemet összes fakultásaival, könyvtárával, egész leltárával és személyzetével együtt Nagyszebenbe költöztetik. A kolozsvári egyetem bölcsészeti kara átmenetileg Temesváron talál elhelyezést. A kolozsvári mezőgazdasági fakultás, a kolozsvári Zene ésSzínművészeti Akadémia, a Nemzeti Színház és Opera Temesvárra, a kereskedelmi és ipari akadémia Brassóba költözik. Nagyszebenbe az Avram Jancu kaszárnyát és honvédségi iskola helyiségeit bocsátották a kolozsvári egyetem rendelkezésére.

— **Olaszország hozzájárult a kikötőiben fekvő magyar rendeltetésű áruk hazaszállításához.** Olaszország a kötött megállapodás értelmében kiengedi az olasz kikötőkben tároló kifizetett és ki nem fizetett magyar rendeltetésű tranzitárukat. Megegyezés jött létre arra vonatkozóan is, hogy Olaszország lehetővé teszi az olasz fennhatóság alá került francia partvidék kikötőiben tároló magyar rendeltetésű áruk elszállítását is. Nem kevésbé jelentős az a megállapodás sem, melynek értelmében Olaszország leszállítja azokat az olasz eredetű árukat is, amelyek a hadüzenet következtében elrendelt kiviteli tilalom hatálya alá esnek.

Tűz a celuloid raktár közelében

Gyorsan eloltották a könnyen veszedelmessé válható tüzet

Az Egyesült Kefegyárak Szoboszlói út 5. szám alatt levő telepén, Darvasi Sándor raktárnok használatában levő fáskamara szerdán este hét óra előtt kigyulladt és hatalmas lánggal égett. A tüzet Darvasi Sándorné vette észre, nyomban segítségért kiáltott és a házbeliek, valamint még a gyárban tartózkodók nyomban segítségére siettek és vízzel telt vödrökkel, valamint minimaxal megkezdték az oltást. Kétségbeesett küzdelem indult meg, hogy a tűz továbbterjedését megakadályozzák, **annál is inkább, mert a fáskamrának közvetlen közelében volt a lakóház és ezenfelül a celuloid-raktár, melyhez ha hozzájutottak volna a lángok, könnyen levegőbe repülhetett volna a robbanó anyagtól az egész gyárépület.** Közben természetesen értesítették a telefonon a tűzoltókat is.

A tűzoltóság 13 emberrel, vitéz Csaba László ügyeletes tiszt vezetésével pillanatok alatt a helyszínre érkezett, ahol megjelent és személyesen irányította az oltási munkálatokat vitéz dr Roncsik Jenő tűzoltófőparancsnok is. A megfeszített erővel dolgozó két őrség a gyár területén levő kútra szerelte fel a fecskendőket és hatalmas tömeg vízzáport zúdított a lángban álló épületre. Közel egy órai munka után sikerült a tüzet eloltani, ekkorra azonban az épület jelentékeny része, a mögötte levő kerítés-rész és a fáskamrában levő ötmázsányi vágott fa, egy kerékpár, nagymennyiségű fosztott tollpihe és egy kivülálló szekrény is elégett. A kár közel 600 pengő.

BIZTOSITSON TŰZKÁR ELLEN, KÁRA MEGTÉRÜL.

A katolikus püspöki kar konferenciája

BUDAPEST, október 16. A budai hercegprímási palotában szerdán ült össze a püspöki kar őszi konferenciájára. Megjelentek többek között dr Papp Antal érsek, miskolci apostoli kormányzó, gróf Mikes János érsek, dr Glattfelder Gyula csanádi megyéspüspök, Hossu Gyula kolozsvár—szamosújvári, Virágh Ferenc pécsi, Grősz József szombathelyi, dr Dudás Miklós hajdúdorogi püspökök, dr Lindenberger János debreceni apostoli kormányzó, dr Ragats Rezső győri káptalani helynök stb.

Serédi Jusztinián hercegprímás üdvözölte a megjelenteket, majd megillető-déssel emlékezett meg dr Breyer István győri megyéspüspök haláláról. Bejelentette a továbbiakban, hogy Árpádházi Boldog Margit szentté avatása már hivatalosan is tárgyalás alá került. A püspöki kar nagy örömmel üdvözölte Erdély egy részének visszatérését és elhatározták, hogy papjaikat és híveiket az Erdélyért mozgalom támogatására buzdítják. Egész sor fontos ügy letárgyalása után a tanácskozásokat a kora esti órákban befejezték. (MTI.)

A kolozsvári magyar iskolák és a román nyelv

KOLOZSVÁR, október 16. A most megnyílt tanévvel kapcsolatosan dr Kiss Károly tanügyi főtanácsos a következő nyilatkozatot tette:

— Kolozsvárott összesen 32 elemi népiskola nyílt meg az idei tanévben. Ezek közül 18 állami, 5 református, 4 római katolikus, 2 evangélikus és 2 zsidó felekezeti elemi iskola, egy pedig románnyelvű görögkatolikus népiskola. Ez utóbbin kívül a többi mind magyar tannyelvű. A 18 állami elemi népiskola közül azonban több iskolában, főleg a külvárosban párhuzamos román tagozatokat állítanak fel ott, ahol a gyermekek száma — akit a szülei román nyelven akarnak taníttatni — osztályonként legalább a 24-et elérik. Bár a román nyelv tanítása a magyar tannyelvű népiskolában nem kötelező, a kormány mégis módot nyújt arra, hogy az ezekbe beiratkozó román anyanyelvű gyermekek szüleik kívánságára a tanítási órán kívül elsajátíthatják anyanyelvük helyes írását. A tanítóképző intézetekben rendszeresen tanítani fogják a román nyelvet is, hogy a jövő tanerők megérthessék magukat a románnyelvű községek népével. A vidékeken még azokban a románnyelvű községekben is, ahol román tannyelvű népiskola felállítását határozta el a kormány, a szülők önszántukból kívánták az iskolai tanításban a magyar nyelv intenzív bevezetését — fejezte be nyilatkozatát dr Kiss Áron tanügyi főtanácsos.

WALT DISNEY:
PINOKKIO
Egy élő fabábu csodálatos kalandjai
Kicsinyeknek és nagyoknak.
A világhírű szerző rövidesen műsorra kerülő és egész estét betöltő filmje után készült
ára 1.45 P.
„Méliusz" könyvkereskedés.

A szatmári történelmi levéltár sorsa

Szatmárról jelentik: A román hatóságok parancsára Szatmárnémeti város nagyértékű levéltárának egy részét hónapokkal ezelőtt Kolozsvárra szállították. A magyarság körében ez igen nagy megdöbbenést váltott ki, mert a szatmári levéltár országos viszonylatban is a legértékesebbek közé tartozik. Negyvenkét láda iratot vitettek el a románok. Becsomagoltatták az 1600. előtti évekből származó iratokat, amelyek között több 6—700 éves ritkaság is volt. A városban 1600 körül tüzvész pusztított és elhamvasztotta az irattár egy részét. Ennek következtében az irattár csak 1600-tól volt teljes. A románok a történelmi értékű könyveket, ügyiratokat az 1800-as évekig szintén elhurcolták.

Kolozsvár visszatérése után olyan hírek érkeztek Szatmárra, hogy a negyvenkét láda irat a kincses városban rekedt és az unitárius templom uccájában az egyik udvaron látták. A város veztőség átiratot intézett Kolozsvár város katonai parancsnokságához és kérte, nézzenek utána, hogy az iratokat tartalmazó ládák valóban ott rekedtek-e. Válasz azonban eddig nem érkezett.

— **Vitéz Bonczos Miklós államtitkár,** országos menekültügyi kormánybiztos kedden délután Marosvásárhelyről repülőgépen Nagyváradra érkezett, ahol szintén megtekintette a menekülttáborokat. Ezután a nagyváradi városházán értekezletet tartott a hatóságok és szociális szervek vezetőinek bevonásával. — Bonczos államtitkár szerdán délben Nagyváradról repülőgépen Békéscsabára érkezett. A repülőtérről a vasútállomásra hajtatott és itt megtekintette a kedden érkezett több mint ezer menekült elhelyezését és végignézte étkezésüket. Elbeszélgetett a menekültekkel.

Reggeli
Magyarország
A magyar család lapja!

Női bőrkesztyük
P 4·50-től
Tóthfalussynál Piac u. 40

GYÁSZROVAT

Elek Viktória 18 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délelőtt 11 órakor lesz a Köztemető IV. ravatalozó termeből. Dankó temetkezési vállalat.

Papp Imre gyalogos temetése ma délelőtt tíz órakor lesz a Köztemetőből Fehértói vállalatának rendezésében.

Közgazdaság

A biztosító intézetek „Erdélyért"

A biztosító magánvállalatok az „Erdélyért" gyüjtési akcióra a BIOSz-on keresztül 30.840 pengős adományt adtak. Az adományhoz az egyes biztosító vállalatok a következő arányban járultak hozzá: Első Magyar Általános Biztosító Társaság 5000 P, Fonciére Általános Biztosító Intézet 5000 P, Gazdák Biztosító Szövetkezete 5000 P, Trieszti Általános Biztosító Társulat és Középeurópai és Minerva Ált. Biztosító Társaság 5000 P, Providentia Biztosító Rt. 3000 P, Adriai Biztosító Társulat 2000 P, Duna Általános Biztosító Rt. 1000 P, Astra Biztosító Rt. 600 P, Anker Általános Biztosító Rt. 500 P, Berlini Viktoria Általános Biztosító Rt. 500 P, Elemi Általános Biztosító Rt. 500 P, Turul Magyar Országos Biztosító Intézet Rt. 500 P, Angol Biztosítási Képviselőségek Rt. 400 P, Royal Exhage Assurance 400 P, Wien Városi és Kölcsönös Janus Ált. Bizt. Intézet és az Anglo Danubian Lloyd Ált. Biztosító Intézet 300 P, Magyar Élet- és Járadékbiztosító Intézet 250 P, Európai Áru- és Podgyászbiztosító Rt. 200 P, Magyar Államvasutak Takarék- és Segélyszövetkezete 200 P, Baseli Tüzkárbiztosító Intézet 170 P, Sun Angol Biztosító Intézet 150 P, Mannheimi Biztosító Társaság 70 P, Commercial Union Assurance Company Limited 50 P, Első Bécsi Tükörüveg Biztosító Társaság 50 P. Az összeget a mai napon átutalták az „Erdélyért" gyüjtési akció 63.600 sz. csekkszámlájára.

Debrecenben jelentékenyen emelkedett az állatforgalom

Debrecen város közigazgatási bizottságának ülésén dr **Zsupán** Kálmán állategészségügyi főtanácsos terjesztette elő jelentését Debrecen város szeptember havi állategészségügyi állapotáról:

— Debrecen város területén szeptemberben az állategészségügyi állapotok jók voltak. A hivatalból kimutatandó ragadós betegségek közül fellépett a sertéspestis a II. és V. kerületekben, a sertésorbánc az V. kerületben.

Az állatforgalom szeptemberben: vasúton szállíttatott el 68 darab ló, 532 darab két éven felüli, 72 darab két éven aluli szarvasmarha és 209 darab borjú, 413 darab juh, 257 darab hízott sertés, 360 darab sovány sertés és 546 darab süldő. Gépkocsin került elszállításra 18 darab hízott sertés. Az állatforgalom az előző havihoz viszonyítva minden állatfajnál emelkedett. Legerősebb az emelkedés a szarvasmarha forgalomnál, ehhez nagymértékben hozzájárul a szeptember 3-iki őszi hortobágyi hídi vásár.

TERMÉNYTŐZSDE

Búza: 78 kg-os 23.40. Rozs: 71 kg-os 19.40. Árpa: Sörárpa kiváló 26.35, sörárpa elsőrendű 25.35, sörárpa 68 kg-os ipari 22.70, takarmány 65—66 kg-os 20.70, takarmány középminőségű 19.70. Zab: 41 kg-os 21.50. Kukorica: új 15.20.

FERENCVÁROSI SERTÉSVÁSÁR

A ferencvárosi sertésvásár összfelhajtása 991 darab. Vásári állományból angol hússertésfelhajtás 827 darab. Az árnyzat változatlan. Árak: uradalmi sertsértés páronként 340 kg-on felül 160, szedett sertés I. 152, II. 136—142, angol sonkasertés I. 152, II. 136—142 fillér kg-ként.

Debreceni termény- és takarmányárak: Tengeri 18.00, tengeri (csöves) 12.50—13.70, lucerna 10.00—14.00, széna 7.00, lóhere 7.00—8.00, szalma 4.50, cukorrépa 4.30.

HIRDETMÉNY. Debrecen sz. kir. város elad több létszámfeletti fias tehenet, idősebb és fiatalabb bikát, továbbá 3 darab selejt igáslovat folyó hó 22-én délelőtt 9 órakor a Baromvásártéren megtartandó nyilvános árverésen. Polgármester.

Gazdák figyelmébe!

Kálisó

Kicsinyben és nagyban beszerezhető a

Sárréti Árúraktárnál

Déli sor 19. sz. alatt (volt ekegyár).

SPORT

Érdekes kettős bajnoki mérkőzés a nagyerdei Stadionban

Debrecenben vasárnap a nagyerdei Stadionban ismét érdekes program várja a labdarugás híveit. A DVSC a Salgótarjáni SE-vel játszik, a Tisza-csoport egyik legerősebb együttesével, amelyik tavasszal gólzáporral verte otthonában a debreceni vasutasokat. Most a DVSC csapata gólokkal jobb papíron ellenfelénél, szükség van azonban minden erőbedobásra, hogy megszerezzék a két pontot a veszélyes salgótarjániaktól. A DVSC-nek vasárnapi veresége után nem szabad több pontot vesztenie, ha be akar kerülni az NB-be. Érdekes, izgalmas mérkőzésre van kilátás, melyen a DVSC új csapattal kísérletezik. Bihari Károly letiltása 15-én lejárt és a mai edzésen dől el, hogy a kiváló csatár pihenője alatt nem vesztett-e formájából. Összeállítás csak pénteken este várható, valószínű azonban, hogy a DVSC Keskeny — Csokai, Erdei I. — Szabó, Erdei II., Elek — Dombóvári, Kristóf, Sidlik, Bihari I., Nagy összeállításban fog játszani. A mérkőzést dr Juhász Attila vezeti. A nagy mérkőzés délután fél 3 órakor kezdődik és előtte fél 1 órai kezdettel a DVSC II. csapata játszik az amatőrbajnokságért a Nagykállói SE-vel.

Dr Thomas Henrik, a kitűnő debreceni játékvezető vezeti vasárnap az első erdélyi bajnoki mérkőzést, a Nagybányai SE—Nagyváradi Törekvés mecscset.

Kristóf vasárnap gyengébb formát mutatott a MÁVAG elleni mérkőzésen, ez azonban nem meglepő, tekintve, hogy a kitűnő játékos a BSzKRT elleni osztályozó óta nem játszott komoly mérkőzést. Két-három mérkőzés után a kitűnő játékos ismét a régi lesz, annyival inkább, mert a DVSC-ben visszakerült régi posztjára, összekötőbe.

Drottár iránt a DVSC érdeklődik. A DEAC kitűnő gólzsákja valóban nagy nyeresége lenne a debreceni vasutasok támadósorának.

Szenzációsnak ígérkezik a vasárnap megtartandó Debrecen—Szolnok ökölvívó válogatott verseny. Még alig hangzott el a DTE tornacsarnokban a tapsorkán, a figyelmes vezetőség máris nagyszerű csemegéről gondoskodik a sportkedvelő közönségnek. A versenyen országos bajnokok mérik össze erejüket.

APRÓHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

Intelligens 22 éves fiatalember szórakozó partnernőt keres 18—22 évig. Leveleket és lehetőleg fényképet is „Ketten egyedül" jeligére a kiadóba 207

ALKALMAZÁST nyer nő

Férfiszabóságba kézileányt és kifutóleányt felveszek. Sas u. 2. ajtó 4. 251

Délutáni órákra könyvelni és gépírni tudót felveszek. Mayer mérnök, Kossuth u. 23. 237

Varróleány azonnal felveszek, aki szabni is tud, állandó munkára. Irinyi ucca 3. 226

Tanulóleányt vagy fiút felvesz Papp női divatszalon, Szent Anna 10. Üzlet. 231

Egy angol munkás női szabóleányt azonnal felveszek állandó munkára. Eiben Jolán, Batthyány ucca 20. 227

ALKALMAZÁST keres nő

Jó családból való 15 éves leány elmenne fűszer- vagy divatáruba tanulónak vagy kifutónak. Sajtos Irén, László ucca 10. Tócóskert. 245

Német nevelőnőnek — ajánlkozom, vidékre is. „Szepességi" jeligére. 235

ALKALMAZÁST keres férfi

Házmesteri állást keres mindenféle munkában jártas házmester. Címeket 26—41 telefonon kérek. 256 vv.

Kertész, 60 éves, állást keres gazdaságban nagyobb fiával, minden gazdasági munkát vállal, kocsis stb. Magányosan is megy. Gebei József, Apafi ucca 20. 226

ALKALMAZÁST nyer férfi

Főuccai bérházhoz központi fűtési képesítéssel bíró házmester keresetik. Cím a kiadóban. 258

Soffőrt, megbízhatót és gyakorlattal bírót felveszek. Fehértói, Dégenfeld tér. 205

Szabósegéd felvétetik — Bíró szabónál, Veres u. 30. szám. 204

Villanyszerelő segédeket felveszek. Tóth István villanyszerelő, Kar u. 31. szám. 206

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Megbízható leányt keresek kis családhoz mindenesnek. Bizonyítványait hozza magával. Cím a kiadóban. 1858 vv.

Megbízható, tiszta, fiatal bejárónőt keresek — azonnalra. Jókai u. 31. 252

Főzni tudó mindenes leány vagy asszony felvétetik. Szipál, Piac 44. 250

Bejárónőt jó bizonyítvánnyal azonnalra felveszek. Rákosi Jenő u. 5. II. 10. 248

Szombati takarításhoz takarítónő felvétetik. — Batthyány u. 9. I-sö ajtó. 243 vv.

Mindenes bejárónő parkettes lakáshoz azonnal felvétetik. József kir. herceg u. 7. 242

Bejárónőt délelőttre — azonnal felveszek. Csapó ucca 18. I. 2. 228

Házvezetőnő, 40—50 év körüli, felvétetik vidékre magányos özvegy emberhez. Jelentkezni lehet Szent Anna uccai postahivatalnál. 239

TÜZELŐ ANYAGOK

Egyletkert ucca 30. sz. alatt 10 mázsa tüzifa van eladó. 234

AJÁNLAT

Poloskairtás ciángázzal, lakások átvizsgálását felelősséggel végzi Kiss Zoltán, Kígyó ucca 5. szám. 1938 11. 4.

Használt bútorait átcserélem modernre. Minden féle új- és használt bútorok raktáron. Kossuth ucca 49. keresztépület. 1061 1. 19.

Varrógépeket felújít, tökéletesen javít, új alkatrészeket behelyez, raktáron tart Nagy István, Széchenyi 6. 1770 11. 9.

POLOSKAIRTÁSI vállalat, Varga ucca 10. sz. Szücsék. 1208 11. 15

Okmányairól eredetihez hű másolatot készít Erzéki műterme, Piac u. 38. 965 vv.

Varrógép, kerékpár, vétel, csere, kölcsönzés, javítás, jótállással. Alkatrészek minden géphez. Eisenberger, Csapó ucca 101. szám. 392 10. 21.

Diplomás masszirozónő vibrációs fogyó s gyógy masszást adok. Pedikür szalon, Hangya épület. 1242 10. 18

Káposztáskádak, boroshordók, sózódézsák olcsó árban, — javítások gyorsan készülnek Vargánál, Hatvan u. 68. sz. 230 11. 17.

Legolcsóbban fest, tisztít, férfi és női ruhákat Weisz, Arany János u. 29. szám. 1210 vv.

Aranyat, ezüstöt, brilliánsat legmagasabb árban bevált Pollák Endre ékszerész, Hatvan ucca 2. szám. 225 10. 17.

Szőrmebundáját már most készíttesse el a tél beálltal előtt Katona Vilmos szücsmesternél, Simonffy ucca 2. szám. 1726 11. 8.

Asszonyom, Önnek nem lesz gyermeke, sem férje fehérnemüire gondja, ha Kút u. 62 alatt készítteti. 190 10. 31.

ÉLELMISZER ITAL

Eladó 50 hektoliter ó-bor

Cím a kiadóban.

Ismét kapható a kitünő zamatú vörös, zamatos hárslevelü stb. borok. Literenként 1.40-től. — Dobárnál, MEGA Lorozó, Csapó u. 39. 715 10. 24.

Télialmák, Jonathán, Londonpepin (kézzel szedettek) eladó. Löcsei, Rákosi Jenő ucca 8. sz. 249

TÁRS

Jómenetelü keresztyén füszerüzlethez 1500—2000 P társat keresek. Cím a kiadóban. 254

VEGYES

Álló kazán, engedélyes 7 négyzetméter fütő felülettel, olcsón eladó. Cím a kiadóban. 270 vv.

Moslék eladó a híradó laktanyában, Népfürdő háta megett. 221

BÚTOR

Hálószobák, ebédlők, kombinált szobák, konyhaberendezések Salamon bútorüzletben — Jó minőség, előnyös árak. Részletre is, Hanyadi u. 2. szám alatt. 604 12. 23.

Modern háló, félháló, Schöber-ágy, rekamie, garnitúrák, szabóasztal, jégszekrény, székek eladók Kossuth 49. Keresztépület. 1061 1. 19.

Modern ebédlő, háló, kombinált szekrény, rekamié, rézágy, börgarnitúra, különféle bútorok eladók. Kossuth 49. Keresztépület 1061 1. 19

KERESLET

Tiszti köppenyt megvételre keresek. Egymalom u. 3. földszint balra. Grószéknál. 193

Rekamiét, kifogástalan állapotban, megvételre keresek. Levelezőlap értesítést Veress Jenő, Postafiók 202. címre kérek. 178

Keresek megvételre: márkás rövid, keresztpúros jó zongorát. Cím a kiadóban. 246

Vadászfegyvert, drillinget vennék, ajánlatok délelőtt Piac u. 62. állatkitömőhöz. 232

MOSOTT RONGYOT vesz lapunk nyomdája

AUTÓ MOTOR KERÉKPÁR

Eladó AJS gyártmányú 750-es oldalkocsis motor kerékpár. Cím a kiadóhivatalban. 1421 vv.

Egy Fiat, két DKW négyszemélyes autó alkalmi áron eladó. Szoboszlay, Széchenyi u. 24. 255

BÚTOROZOTT SZOBA

Kettőszobás komplett úrilakás, egyszobás különbejáratú bútorozott garzon fürdőszobával novemberre kiadó. Simonffy u. 40. 1859

Különbejáratú uccai bútorozott szoba kiadó. — Gólya u. 8. sz. 243

Uccai bútorozott szoba fürdőszoba használattal kiadó. Ajtó ucca 11. sz. 241

Bútorozott uccai szoba, előszobával, különbejárattal 1-re kiadó. Egymalom 7. 238

Elegánsan bútorozott szoba központi fütéssel, fürdőszoba használattal kiadó. Esetleg ellátással is. Bika bérház II. em. 5. 229

KIADÓ LAKÁS egy szobás

Szoba, konyha, esetleg műhellyel kiadó. Honvéd ucca 45. A ház eladó. 257

KIADÓ LAKÁS két szobás

Kiadó elköltözés miatt kétszobás, előszobás, komfortos úrilak udvarral, kerttel zsibvásár mellett. Cím a kiadóban. 240

KIADÓ LAKÁS nagy

Május 1-ig terjedő időre bérbeadó Simonyi út 27. számú 5 szobás vilia. — Értekezni Simonyi út 36 alatt. 66 vv.

Kiadó Simonyi út 25. sz. alatt levő 6 szoba, mellékhelyiségekből álló villa november hó 1-re. Érdeklődni lehet Városi Takarék és Hitelintézet, Csapó ucca 4. szám, ingatlankezelőség. 176

LAKÁST KERES

Keresek egy szoba, előszoba, fürdőszobás, légfütéses főbérleti lakást. Hírlapiroda, Teleki ucca 94. 203

Keresek november egyre 3—4 szobás féregmentes, kertes, vagy kertnélküli komfortos családi házat. Rózsáné, Rothermere 36. 1890

INGÓSÁG ELADÁS

Betegtolókocsik, eredeti régi ülőgarnitúrák és alig használt írógépek, prizmás látcsövek, nagyobb méretü perzsaszőnyegek és Mária Terézia üvegcsillárok igen olcsóért eladók. Ingóságközvetítőben, püspöki palota, telefon: 37-99. vv.

Építtetők! Az Alföldi bontásból mindennemü anyagok, márványok, portálok, ablakok adók. Az Alföldi előtt levő 2 drb 5.5x12 m-es baraképületek jutányosan eladó. 1800 1. 30.

Eladó börgarnitúra, régi hátas plüsdivány, ebédlő asztal, székek, keltetőgép, csapófészkes tojófészkek, ülőrúdak, etető asztalok, hízlalóketrecek, szállító ládák, kosarak, etetővályuk, sodronydrót, kirakatüvegvédőnek alkalmas, ajtóra, ablakra is szerelhető, réz- és fafüggönyrúdak, müanya, drótajtók. Széchenyi ucca 69. 197

Egy szép nagy álló tükör eladó. Hajnal u. 13. 169

Extra karpaszományos öltözet (nadrág, bluz) tiszta új, továbbá fekete télikabát eladó. Ugyanott szerény bútorozott szoba kiadó. Erzsébet u. 52. OTI bérház III. kapu I. emelet 39. sz. ajtó. 253

Cserépkályha, fürdőkályha, tornyos konyha, vaskályha, kútráma, önkéntesi ruha eladó. Rákóczi 61. 202

Egy cserépkályha eladó. Hunyadi u. 14. Megtekinthető naponta délután. 244

Perzsalábbunda szkunsz gallérral, nagyon szép, olcsón eladó. Cím a kiadóban. 233

GAZD. ESZKÖZÖK

Tengeridaráló, egészen új, eladó. Simonyi út 36. 67 vv.

ELADÓ HAZHELY

Eladó 600 négyszögöl szőlő gyümölcsössel. — Gerébi-telep, Endre ucca. Értekezni Kassa út 29. Simon. 222

ELADÓ HAZ

Rákóczi u. 8. számú nagyjövedelmü bérház üzletekkel eladó. 1552 11. 1.

Derecskén eladó a Hangya szövetkezet forgalmas helyen levő egyik üzletháza. Érdeklődni lehet a helyszínen. 219

ELADÓ FÖLD

Eladó 10 hold jól beállított szőlő kövesúthoz egy km. Érdeklődni: Szakoly község főjegyzőjénél. 329 10. 19.

Eladó 12 kat. hold prima szántóföld, közvetlen Hajdúböszörmény alatt, Debreceni út mentén. Értekezni Bethlen ucca 72. sz. 195

14 hold föld közvetlen a város mellett szőlővel, gyümölcsössel, kertészetre kiválóan alkalmas földdel eladó. Dohánygyár. 223

ELADÓ ÁLLAT

Hasa üszök eladók. — Megtekinthető Bánk 48. Erdőhivatal. 175

Két darab faj puli eladó. Kálvin tér 2. 224

Szerkesztésért felelős: PÁLFI JÓZSEF
Kiadásért felelős: IFJ. SZIGETHY GYULA igazgató
Kiadja és nyomja a TISZÁNTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Felelős nyomdavezető: SZIGETHY KÁROLY.